

stiftsbladet

Folkekirken | Roskilde Stift | nr. 2 | juni 2018 | 69 årgang

TEMA

FÆLLESSANGEN

Popmessen
To nye provster
Stiftsdagen
Palladiusprisen

“You’ll never sing alone!”

Otto Lundgaard, redaktør

Ifølge videnskabelige undersøgelser er fællessangen et fortræffeligt redskab til at skabe social sammenhængskraft. Dette gælder endog, selvom deltagerne i fællessangen ikke alle kender hinanden på forhånd. Er man i tvivl, så skru op for lyden – og man er herefter velkommen til at skrue ned igen – når de internationale fodboldkampe indtager fladskærmen, og stuen fyldes af supporternes slagsange. Sange, der har til formål både at støtte op om holdet og træneren, styrke fællesskabet og sammenholdet på lægterne samt skabe en nærmest ubrydelig samhørighed mellem alle, der bogstavelig talt synger med i koret. Når vi senere på måneden fejrer sankthans samt følger herrelandsholdets kampe ved fodbold-VM, så vil vi mærke, at også vi atter er med i koret. Og at der ikke er grænser for, hvor stort det kan være.

Fællessang er noget, vi skaber i fællesskab, og fællessang gør noget ved os, såvel fælles som individuelt. Man kan umuligt tale med 100 mennesker på én gang, uden Babelstårnet kaster skygger hen over forsamlingen; derimod kan man synge sammen med 100 mennesker og selv blive nået af sangen og dens indhold. Hver af os er på én gang et Jeg

og et Vi, når vi synger – for fællessang rækker ud over grænser, ud over vores egne begrænsninger og alt det, der gør os så forskellige. Dermed gør fællessangen, at vi bliver forenet om det samme; dermed er man aldrig alene, når man synger med i koret – uanset hvordan korsangen end lyder.

Advarsel!

**Fællessang
kan virke stærkt
vanedannende**

Ifølge Martin Luther er vores gudstjeneste gyldig, såfremt menigheden er aktivt til stede i sin deltagelse. Grundtvig er inde på det samme, når han anfører, at menighedens inderlige deltagelse er selve det i gudstjenestens fællesskab, der opbygger os frem for salmerne i sig selv betragtet. Gudstjenester uden fælles salmesang kan altså på nudansk karakteriseres som ”no go”.

Men hvordan står det til med fællessangen? *Kan* vi synge med? *Vil* vi? *Tør* vi? Eller har vi stille og roligt sunget os ud af det fællesskab, som gudstjenesten om noget er billedet på i vores kirker?

Læs med, når vi her i Stiftsbladet tager et servicetjek på sangermusklerne rundt om i kirkerne, i sognegårdene og fra kirkebænkene i Roskilde Stift.

Velkommen til Rasmus Birkerod

Journalist Rasmus Birkerod tiltrådte 1. maj som kommunikationsmedarbejder her i Roskilde Stift

Rasmus Birkerod er i kirkekredse først og fremmest kendt som ophavsmænd, redaktør og studievært på det prisvindende tros- og eksistensprogram ”Præstens Lektie” på TV ØST, der nåede at udkomme 164 gange over en periode på 4 år. Tidligere var han nyhedsvært og sportsredaktør på tv-stationen. Og nu er han altså også en del af kommunikationsholdet i Roskilde Stift.

- Jeg brænder for at arbejde professionelt med tro og eksistens. Jeg har de sidste fire år arbejdet i krydsfeltet mellem journalistik og teologi, og jeg må bare sige, at dér trives jeg, siger Rasmus Birkerod og uddyber:

- Det er et spændende felt, fordi jeg oplever, at der ofte er meget stor kommunikationsmæssig afstand mellem afsender og modtager. Store dele af folkekirkens medlemmer føler sig fremmede i forhold til kirkens sprog og terminologi.

Store dele af kirkens folk risikerer nemt at overvurdere almindelige menneskers viden om for eksempel evangeliet.

- Her er journalistikken min hjælp. Det er ligesom at stå med en god ven ved bredden af en sø. I første omgang er vi nødt til sammen at kunne se søen, hvis vi senere skal have en samtale om, hvad der mon befinder sig under overfladen. Journalistikken er et

stærkt redskab til at kunne forstå det umiddelbare - teologien giver os nøglen til at forstå, hvad der er under overfladen, siger 43-årige Rasmus Birkerod, der privat bor med sin familie i Haslev. Han er gift med Susanne, og sammen har de børnene Silke, Mille og Emil på 15, 13 og 10 år.

Biskop Peter Fischer-Møller, Stiftsrådet og de ansatte ved Roskilde stiftsadministration byder Rasmus Birkerod velkommen til og glæder os til samarbejdet!

Kan der komme noget godt ud af at tælle? **4**
 Tanker omkring stiftsrådet **6**
 To nye provster **8**
 Hvornår bliver det bedre? **10**
 Popmessen **11**
 "Vi går stærkt ind for fællessangen!" **15**
 Voxpops: "Hvordan har du det med fællessang?" **16**
 Når skoleeleverne møder den danske salme **17**
 De frivillige **20**
 Sang: "Nu letter sommernattens tynde skyer" **23**

Når 600 teenagere synger salmer - sammen! **24**
 Fem skarpe fra kirkebænken **26**
 "Skal vi ikke ha' den på søndag?" **28**
 Fire salmebogstillæg **30**
 Filmanmeldelse, "Som i himlen" **31**
 Mandarinmessen **32**
 Det nytter! **35**
 Det blev fejret! **36**
 Palladiusprisen **37**
 Stiftsdagen **38**

Stiftsbladet, juni 2018

Udgiver: Roskilde Stift
 Palæet, Stændertorvet 3A,
 4000 Roskilde.
 Tlf. 4638 1920
www.roskildestift.dk

Følg Roskilde Stift på Facebook:
www.facebook.com/roskildestift

Ansvarshavende redaktør:
 Otto Lundgaard
 tlf. 4033 2127
 e-mail: nol@km.dk

Roskilde Stifts kommunikations-
 medarbejder:
 Rasmus Birkerød
 tlf. 3027 2319
 e-mail: rabi@km.dk

Fotos: Thomas Andersen, Christina
 Molbech og Otto Lundgaard.
 Forsidebillede: Christina Molbech.

Korrektur:
 Lisbeth Grønberg og Peter Nielsen.

Layout: Itkin grafisk/itkin.dk

Tryk: KLS PurePrint A/S
 Papir: Pureprint Uncoated

Oplag: 2.700.

Næste nummer af Stiftsbladet
 udkommer august 2018.

Kan der komme noget godt ud af at tælle?

Peter Fischer-Møller, biskop

Tiden er optaget af at måle og veje.

Alt af betydning skal helst kunne passes ind i et regneark.

Ønsket er ikke helt nyt.

Prøv at slå op i 2. Samuelsbog kapitel 24. Der er David blevet fristet (er det af Gud eller Satan? Sammenlign med 1. Krønikebog kapitel 21) til at skrive sit folk i mandtal. Og det ender med at gå helt galt. David får 3 tal at tænke over: tre års hungersnød, tre måneders flugt fra fjender eller tre dages pest. David vælger det sidste, og Herren sender pest over Israel, "og der døde halvfjerds tusind mand af folket": Så passede tallene ikke alligevel!

Jeg ved ikke, om det er historien her, der er grundlaget for, at der i kirkelige kredse længe har været en ikke ubetydelig skepsis over for kirketællinger. Et forbehold i forhold til at bruge tal til at puste sig selv op og få det hele til at ligne en succes. Måske hænger den lunkne holdning også sammen med, at menneskers tro jo ikke sådan uden videre lader sig måle og veje. Og det er jo fuldstændig rigtigt

Menighedsrådet

Og så alligevel. For tal – i det her tilfælde tal på antallet af deltagere i gudstjenester, kirkelige handlinger og kirkelige arrangementer – kan virkelig være meget nyttige på flere måder.

Lokalt i det enkelte sogn kan kirketællinger være med til at give menigheds-

rådet et bedre beslutningsgrundlag. Hvis man kan se, at der kommer væsentligt flere mennesker til gudstjenesterne søndag kl. 17 end til dem kl. 8.30, ja så er det da værd at overveje, om vi skal fortsætte med morgengudstjenesterne. Eller hvordan ser det ud med de kirkekoncerter, vi faktisk bruger ret mange penge på i sognet. Hvor mange kommer til dem? Og er det en bestemt gruppe, der kommer til dem alle sammen, eller er det forskellige folk afhængig af hvilken musik, der er på programmet?

Vi skal ikke lade tallene bestemme for os. Der kan være rigtig god mening i at holde gudstjeneste for få mennesker, og et arrangements kvalitet kan bestemt ikke alene måles på, hvor mange der sad på stolene.

Men med kirketællinger flytter vi os fra "synsninger" til viden som basis for vores lokale beslutninger.

Provsti og stift

Når man i nogle sogne er forbeholdne i forhold til kirketællinger, har det utvivlsomt noget at gøre med, at man er bekymret for, hvem der vil bruge tallene og til hvad.

Hvis nu provsten fik fat i tællingen af deltagere ved kirkens koncerter, kunne det så få provstiudvalget til at stille kritiske spørgsmål til sognets koncertbudget ved næste budgetsamråd? Eller kunne biskoppen give sig til at lægge hemmelige planer, hvis hun kunne se, at der en hel sommer igennem ikke havde været mere end 5 kirkegængere pr. gudstjeneste?

Og det er jo rigtigt, at også provsti og stift kan være interesserede i tal for at kunne træffe fornuftige beslutninger, så folkekirkens ressourcer og personale bliver brugt til gavn og glæde for medlemmerne – i respekt for at evangeliet skal forkyndes og kunne høres overalt i landet.

Danmark

På landsplan er der også brug for pålidelige tal om kirkegang og deltagelse i det kirkelige arbejde. Det er der bl.a. for at kunne imødegå de tilbagevendende presseomtaler af hel-

eller halvtomme kirker og den dertilhørende konstatering af folkekirkens triste tilstand. For det passer jo ikke – i hvert fald ikke generelt. Der er rigtig mange danskere, der går i kirke til kirkelige handlinger. Babysalmesang og børnekor trækker tusindvis af børn og deres forældre i kirke, og rundt om i menighedslokaler og sognegårde samler man flere mennesker til foredrag end nogen anden organisation i landet. Men det bliver først synligt, når vi tæller.

Motivationen

Vi har opfordret menighedsråd her i Roskilde Stift til at bruge sogn.dk ikke bare til at annoncere gudstjenester og arrangementer, men også til på en let måde at gennemføre kirketælling. Det gør mange sogne nu, men vi kunne godt ønske os at endnu flere talte. Det har vi sat os som mål og fået indskrevet i stiftets resultatkontrakt med kirkeministeriet.

Og hvad gør vi så for at motivere menighedsrådene til at tælle?

Vi har udarbejdet overskuelige vejledninger til, hvordan man kan bruge tællemodulet på www.sogn.dk og tilbyder personlig vejledning, hvis man ikke kan få det til at fungere.

Vi understreger, at tallene først og fremmest er menighedsrådenes egne tal, og at det er menighedsrådet selv, som skal bruge dem.

Vi gør opmærksom på, at vi ikke har eksempler på at provsti eller stift har brugt kirketællinger til – uden en grundig samtale med menighedsrådet – at beskære økonomi eller præsternormering.

Og vi får tallene bearbejdet professionelt, så menighedsrådene kan se, at de ikke bare ender i gule mapper på øverste hylde, men at de faktisk kan bruges i det kirkelige arbejde både lokalt, i provsti og stift og på landsplan.

Tanker omkring stiftsrådet og visioner for arbejdsperioden

Det er lysegrønt, og foråret spirer frem

- Sådan håber jeg også, at stiftsrådets kommende arbejdsperiode må blive, udtaler formand Bodil Therkelsen.

Overordnet er stiftsrådets opgave at forvalte stiftets kapitaler og udlåne beløb til menighedsrådenes større udgifter, eksempelvis nybyggerier og renoveringer og andre fælles opgaver. Lige nu er et af de store lån givet til nybygning af kirken i Trekroner ved Roskilde og til etableringen af Fælleskrematoriet i Ringsted.

Stiftsrådet har også kompetence til af hensyn til det kirkelige liv at udskrive et bindende bidrag fra alle kirkekasserne til finansiering af kirkelige aktiviteter i stiftet, dog højst 1 % af den kirkelige ligning. Disse midler forvaltes af stiftsrådet inden for kommunikation, formidling af kristendom og udviklingsprojekter.

Siden Roskilde stiftsråd så dagens lys i 2009, har det arbejdet ihærdigt for at få en udvalgsstruktur, der matcher de behov, et stort og alsidigt stift har. Her er udvalgsarbejdet af vital betydning som inspirator og igangsætter hos de lokale menigheder. Et arbejde, som i de foregående to perioder er sat godt i søen, og som nu går i gang med nye og friske stiftsrådsmedlemmer, der kommer til at indgå i udvalg med brede baggrunde.

At der sidder stiftsrådsmedlemmer i alle udvalg er med til at sikre opmærksomhed på alle de områder, rådet har valgt at arbejde med.

- Vi må nok som stiftsråd erkende, at kendskabet til og brugen af vores udvalgs arbejder ikke er så stort, som vi kunne ønske os. Her er absolut plads til forbedringer, og det vil vi sætte kraftigt ind på. Lige nu har vi fået ny kommunikationsmedarbejder i stiftet, og Stiftsbladet har fået nye redaktør. Begge dele er med til at synliggøre arbejdet over for menighederne. Ligeså har vi "arvet" et visionspapir fra det afgående stiftsråd, hvor visionen "En gæstfri folkekirke" er lagt ud i hvert enkelt udvalg, for at deres respektive arbejde kan få afsæt i vores fælles forståelse. Det bliver et stort og spændende arbejde at få sat i værk i de forskellige udvalg, fortæller Bodil Therkelsen.

Udvalgene

- To af vores udvalg er meget omfangsrige, nemlig Religionspædagogisk udvalg og Global kristendom.

- Religionspædagogisk udvalg har mere end 20 år på bagen og har fået knopskydninger undervejs, bl.a. voksenundervisning, "Din tro - min tro", dåbskonference og kurser for sognemedhjælpere. Folkekirkens Skoletjenester har også deres tilholdssted i dette udvalg.

- Global kristendom har mission, migranter og flygtninge under deres område. Ligeså opbygning af venskabsmenigheder og er også tilknyttet Folkekirkens Mellemkirkelige

“Et samarbejde går jo begge veje - både fra stiftsrådet men også til stiftsrådet. Uden medleven og indspark fra baglandet er det svært at gøre noget konstruktivt og udviklende for vores kirkeliv”.

Råd med en repræsentant. Diakoniudvalget og Grønt stiftsudvalg er de yngste udvalg i stiftsrådet. Grønt stiftsudvalg har valgt at engagere sig i miljø, energi og grønne tiltag på kirkegårde. De afholder bl.a. inspirationsdage om kirkegårdsdrift og samarbejde i provstier omkring grønne tiltag. Kirkefestivalen i Hornsherred i september måned har også udvalgets bevågenhed. Diakoniudvalget har bl.a. afholdt konferencedage om ensomhed og fællesskabsfremmende tiltag, og også i dette regi er der store potentialer.

- I fremtiden håber jeg, at vi kan finde frem til en arbejdsform i udvalgene, hvor der lægges op til, at hvert udvalg i den siddende periode fremmer et tiltag gennem en konference eller udgivelse eller konsulenttilknytning. Det er vigtigt, at udvalgene får givet noget tilbage til menighedernes brug i dagligdagen. Vi har jo alle den samme vision at arbejde for, nemlig udbredelsen af evangeliet.

- Som jeg ser det her ved starten af en periode, har vi rigtig meget spændende og udfordrende arbejde foran os. Vi skal høre, hvad menighedsrådene har brug for, tage det med tilbage til vores udvalg og så få gjort det, som vores menigheder har brug for. Det er også en opfordring til de lokale menighedsråd i stiftet om at bruge deres provstirepræsentant til at komme med ideer og input til udvalgenes arbejde. Et samarbejde går jo begge veje - både fra stiftsrådet men også til stiftsrådet. Uden medleven og indspark fra baglandet er det svært at gøre noget konstruktivt og udviklende for vores kirkeliv, slutter Bodil Therkelsen.

To nye provster

To kvinder har i foråret sat sig på ledende stillinger i stiftet. 43-årige Anna Kluge er ny provst i Næstved Provsti, mens 46-årige Karin Bundgaard Nielsen den 1. maj tog fat på opgaven som provst i Ods og Skippinge Provsti. Stiftsbladet har talt med dem:

Af Rasmus Birkerød

Navn: **Anna Helleberg Kluge**

Fødested: **Sankt Josef hospital, Frederiksberg**

Fødedato: **22. februar 1975**

Familie: **Gift med Thomas Kluge**

Børn: **Barbara, Titus, Augusta, Julius og Cornelia**

Uddannelsessted: **Københavns Universitet**

Uddannelsesår: **2004**

Har tidligere været præst i: **Sankt Povls kirke i Korsør**

Hvad er dit favoritcitater fra Det Nye Testamente?

- Og de lagde bådene til land og forlod alt og fulgte ham. (Lukas, 5, 11)

- Det citat har fulgt mig lige siden, jeg var barn og fik det læst op. For det er så voldsomt. Tænk sig, disciplene forlader alt, og de gør det på et instinkt, en følelse. Den totale hengivelse. Samtidig er det jo på en måde forfærdeligt. Kan man virkelig lægge sit liv om for så lidt? Der er noget alt eller intet i den historie, som jeg næsten bliver fristet af. Det prikker til en længsel om kun at gøre én ting. Dette at turde satse alt uden forbehold. 100 procent fokus. Sådan kunne jeg godt tænke mig at leve – men samtidig ved jeg godt, at hverdagen er anderledes. Pligter der kalder, og forsikringer der skal betales.

Hvad er det ved din personlighed, som får dig til at blive en dygtig provst?

- Jeg er god til at sætte mig ind i tingene, at arbejde mig ind i en kompliceret situation. Og derfra få skabt et overblik og noget struktur. Derudover bilder jeg mig ind, at jeg er god til mennesker.

Hvad gør dig mest usikker ved at tænke på dig selv som provst?

- Jeg kommer helt sikkert til at komme ud i situationer, hvor jeg begår fejl – og det er jeg ærligt talt ikke vild med at tænke på. Jeg skal lære at stå et sted, hvor man bliver udsat for kritik – og nogle gange at skulle give kritikere ret.

Hvornår var du sidst stolt af dig selv?

- Forleden holdt jeg på et møde fast i et standpunkt, selvom jeg måske godt vidste, at det var upopulært. Jeg viste for mig selv, at jeg godt turde være uenig med nogen i en forsamling.

Hvornår dummede du dig sidst?

- På et møde i kirkegårdsudvalget for nylig i Næstved. Der sad 10 mennesker, og da jeg er ny provst, så foreslog én, at vi kunne tage en hurtig navnerunde. Det mente jeg ikke var nødvendigt, for jeg syntes jo, at jeg havde set de fleste af dem før. Det gik helt galt. Under mødet gik det op for mig, at jeg havde sagt halvdelen af navnene forkert. Ikke godt.

Hvad bliver en vigtig opgave for dig som provst?

- Vi skal skabe en følelse af fællesskab blandt præsterne i Næstved Provsti. Jeg er selvfølgelig også optaget af at bremse den udvikling, at folk melder

sig ud af Folkekirken. Vi skal møde søgende mennesker, der leder efter en dybere mening med tilværelsen. Vi skal være med til at fortælle dem, at de ikke behøver at rejse til en anden by, et andet land eller finde en ny religion for at finde dybere mening med tilværelsen. Nej, du kan bare gå ned i din egen kirke. Og så skal vi ikke være en kirke, der venter på folk – men en kirke, der handler.

- Vi skal støve det gamle ord mission af. Det er netop ikke et frygteligt ord – men et ord, der rummer noget rigtig godt, som vi gerne vil dele.

Navn: **Karin Bundgaard Nielsen**

Fødested: **Vig**

Fødedato: **9. februar 1972**

Familie: **Gift med Henrik Bundgaard Nielsen, generalsekretær i Kirkefondet.**

Børn: **Rebekka 19, Valdemar 15.**

Uddannelsessted: **Københavns Universitet**

Uddannelsesår: **1998**

Har tidligere været præst i: **Hagedsted-Gislinge (2000), Kbf. i Skibby (2000-2008), Kbf. i Asnæs (2008-2018)**

Hvad er dit favoritcitater fra Det Nye Testamente?

- Min fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer. (Johannes, 14,27)

- Det er mit konfirmationsord, som min præst, Henning Nørhøj, gav mig, og det er et citat, der har fulgt mig, når jeg på bestemte tidspunkter i livet har været ængstelig for det, der skulle ske. Jesus taler om en guddommelig fred, der gør, at vi kan virke i verden – også når den i perioder i livet ikke er rar at være i. Så kan jeg med det citat have en grundlæggende tillid til, at fundamentet står. Fundamentet kan ikke rystes.

- Helt ærligt, så er det da også en smule angstprovokerende at have sagt ja til at blive provst. Man påtager sig næsten med vilje en rystelse – og så kan jeg bruge de ord til at gå ind i det med ro i sindet.

Hvad er det ved din personlighed, som får dig til at blive en dygtig provst?

- Jeg er pragmatisk, lyttende og klar til at tage ansvaret på mig. Jeg har været tillidsrepræsentant i provstiet i fem år, så jeg kender forholdene her. Jeg har arbejdet for, at vi har en klar forventningsafstemning til hinanden. Ting skal ikke ligge mellem linjerne, men stå klart, så vi ved, hvad vi kan forvente af hinanden. I dag har vi et godt arbejdsklima præsterne imellem, vi har lavt sygefravær, og det skal vi fastholde.

Hvad gør dig mest usikker ved at tænke på dig selv som provst?

- Excelark og fokus på økonomi – simpelthen fordi mit kendskab til de tekniske redskaber er begrænset. Men som ung ville jeg faktisk være revisor, og jeg har det også sådan, at der er noget ved tal, der kan gøre en forskel for mennesker.

Hvornår var du sidst stolt af dig selv?

- Jeg har lige samlet et helt nyt IKEA-skab til min datter med søm, skruer og beslag. Der tænkte jeg: "YES".

Hvornår dummede du dig sidst?

- Uden tvivl til konfirmationen i fredags (hendes næstsidste gudstjeneste i Asnæs, red.). Jeg går med konfirmanderne ud af kirkerummet og snakker med dem uden for kirken. Men jeg har glemt at slukke for min mikrofon, så ALT, hvad jeg sagde, nåede ud i kirkens højtalere, hvor alle kirkegængerne var. Tro mig, jeg har siden – igen og igen – forsøgt at gennemgå alt, hvad jeg sagde. Jeg tror, jeg slap nådigt – men puha.

Hvad bliver en vigtig opgave for dig som provst?

- Det skal være attraktivt at være en del af menighedsrådet. Menighedsrådsmedlemmerne skal have ordentlige muligheder for at orientere sig – for eksempel i referaterne fra provstiudvalgsmøderne. Vi har brug for mere åbenhed, så vi skal også have provstiets hjemmeside ordentligt op at stå. Jeg synes, det er vigtigt, at både præster, ansatte og menighedsrådsmedlemmer hurtigt kan søge og finde de oplysninger, som de har brug for. Det kan være med til at mindske frustrationer i pressede øjeblikke.

Hvornår bliver det bedre?

Tekst: Roskilde Stifts kommunikationsafdeling.

Den 13. april i år kunne alle med adgang til Kirkenettet og DAP (Den Digitale Arbejdsplads) læse departementschef i Kirkeministeriet Christian Dons Christensens redegørelse for de mange vanskeligheder, ibrugtagningen af det nye lønsystem har medført både for menighedsrådenes lønansvarlige og for medarbejderne i de tre afdelinger i Stifternes Løncenter for Menighedsråd (SLM).

Folkekirken næsten 50.000 vidt forskellige ansættelsesforhold hos omkring 2.000 forskellige arbejdsgivere har skullet omlægges til det nye lønsystem. Omlægningen har givet anledning til at kvalitetssikre både lønoplysninger, ferieregnskab og beregninger af for eksempel bolig- og varmebidrag for præsterne. Desværre har der vist sig uforudsete forhindringer ikke mindst i form af tekniske problemer i de første måneder, og der mangler væsentlige bogføringsbilag og rapporter, som leverandøren, KMD, har haft svært ved at få til at virke.

Men departementschefen konkluderer, at selv om nogle kan have oplevet uregelmæssigheder i de første måneder, så har alle i det store hele fået korrekt løn til tiden, takket være en prisværdig indsats fra både lønadministratorer og løncentermedarbejdere.

Men hvornår bliver det så bedre?

Henrik Bo Nielsen, der er afdelingsleder og FLØS-ansvarlig i Roskilde Stifts afdeling af løncenteret, og som medlem af Kirkeministeriets it-driftsgruppe har haft en central funktion i forbindelse med overgangen til det nye lønsystem, er en af dem, der ved rigtig meget om, hvad der sker for tiden.

Alt nyt kan være udfordrende. Migrationen fra det gamle lønsystem til et nyt har ikke været en undtagelse. Men selvom der har været en række problemer med det nye system, så er der positive nyheder fra Løncenteret om, at arbejdsgivermoduliet snarligt bliver mere intuitivt for menighedsrådene at bruge.

- Status på det nye system er, at vi er kommet derover, men at det har vist sig ikke at være helt så enkelt og brugbart, som vi havde håbet. Vi er dog i tæt dialog med Folkekirken IT og KMD om, hvordan vi kan gøre systemet nemmere for menighedsrådene at benytte, siger afdelingsleder Henrik Bo Nielsen.

Nogle af de problemer der blandt andet har været med systemet er, at det f.eks. ikke har været muligt at registrere ferie på helligdage eller på lørdage og søndage.

- Der bliver nu lagt mødetidsplaner ind på alle ansatte, så man kan registrere ferie korrekt. Det forventes, at dette vil være færdiggjort i slutningen af juni således, at alle menighedsrådene kan registrere korrekt ferie i det nye ferieår, fortæller Henrik Bo Nielsen.

Problemer med at registrere medarbejdere, der arbejder flere forskellige steder, arbejdes der også med at finde en løsning på.

Af de mere kritiske problemer, som nogle af menighedsrådene har oplevet er, at de nogle gange ikke har kunnet tilgå arbejdsgivermodul.

- Disse problemer følger vi meget tæt sammen med Folkekirken IT og KMD, så problemerne, når de opstår, bliver løst hurtigst muligt, siger Henrik Bo Nielsen.

Henrik Bo Nielsen fortæller også, at Løncenteret i samarbejde med Folkekirken IT og KMD arbejder på, at gøre det muligt for menighedsrådene at oprette individuelle ansættelser i sognene, uden at de behøver at kvittere i løncenteret.

- Så kan lønadministratorerne få afsluttet deres arbejdsgang, uden at skulle vente på at løncenteret kan kvittere, siger han.

En række funktionelle fejl og mangler i systemet rettes inden sommer, mens andre uhensigtsmæssigheder - der blandt andet skal lette løncenteret for en række overflødige systemekspeditioner - kræver en større teknisk indsats fra KMDs side, så vi først ved udgangen af 2018 har det hele på plads. Indtil da håber vi på menighedsrådenes lønadministratorers fortsatte tålmodighed. Og vi fortsætter arbejdet med at udarbejde og tilrette de vejledninger, der er tilgængelige på DAP, og som forhåbentlig kan være med til at lette arbejdet lokalt.

Popmessen

Tekst: Otto Lundgaard / Fotos: Christina Molbech

Tine Illum.

Peter Arendt.

Når dette skrives, er det fordi, det hænger sammen med lignende, truende omstændigheder, der fik salmedigteren og komponisten Arne Andreasen – kaldet Arne A. – til at sætte sig til klaveret hjemme i Haslev og skrive den første sang ud af de ni i det, der blev Popmessen.

Som Arne Andreasen efterfølgende har fortalt, var det noget nær forfærdende at vågne op en morgen i uge 39 i året 2017 og blive konfronteret med døgnets rædselsvækkende nyheder om miljøskabte klimaforandringer hærgen i form af tropiske storme, om terror, fjendtlig retorik fra atommagternes ledere og højreradikales fremmarch i vore nabolande. Som en kioskbasket på en formiddagsavis lovede: "Jorden går under på lørdag". Men Arne Andreasen kom ud af det spind af frygt og angst, som han syntes fastlåst i af verdens trusler, da han lørdag aften lod sine tanker blive til ord:

*Vær lys i vores nat /
når mørket breder sine arme ud /
og slukker alt. Vi ber dig, se os Gud! /
Og lys dit ansigt på os, så vi skinner.*
(© Arne Andreasen)

Søndag vågnede han op - til morgensol og en verden, der ikke var gået under. Det blev til nye ord, denne gang i taknemmelighed over at være her endnu:

*Herre, hør vi synger /
vi takker for alt, du har gjort /
Herre, hør vi synger /
du skabte det hele så stort.*
(© Arne Andreasen)

De to sangtekster - anræbelse om frelse fra verdens mørke og tak for morgensolens lys - korresponderede og kunne minde om to led fra den gamle, romerske messe, som også vores gudstjenesteliturgi bygger på, nemlig Kyrie og Gloria. Og herefter var det bare om at komme på internettet og google

Lad det være skrevet med det samme: Dette er ikke en musik- eller gudstjenesteanmeldelse.

Men hvis det var, så ville antallet af stjerner/hjerter/orgelpiber/bispehuer ramme det øverste trin på karakterskalaen. For det var simpelthen en fantastisk oplevelse, der mødte de fremmødte i **Haslev Kirke**, hvor Popmessen gik i luften den 6. marts kl. 19.30. Omgivelserne var endog perfekte til lejligheden. Ét er kirkerummets fine akustik, et andet de ydre omgivelser - thi bedst som vi troede, at der var forår på vej, havde vinteren så sent som dagen før fået sit tag i Midtsjælland, og med et var foråret med dets lys og varme udskudt på noget, der lignede ubestemt tid. Og ofte skal der ikke mere til for at gøre os mennesker utrygge, føle os truede i tiden, fornemme håbløsheden i anmarch.

FAKTABOKS

4. sang - Credo (trosbekendelsen)

*Vi tror på Gud, der tændte lys
i verdens mørke nat
Vi tror han satte regnbuelys
da vi var mest forladt*

*Vi tror at det blev jul på jord
en nat med englesang
og påske med de store ord
midt i en solopgang*

*Vi tror at alting ender godt
du holder os i hånd
og mørket bliver himmelblåt
med sus af Helligånd*

© Arne Andreassen

sig frem til de øvrige gudstjenestelede og deres betydning, deres vægt og deres samklang i messen. Et halvt års tid senere var Popmessen færdigskrevet og -komponeret, klar til opførelse.

Herre, hør vi synger

Popmessen kræver et ensemble på seks personer, og de var på plads i Haslev Kirke, efterhånden som kirkerummet blev fyldt med kirkegængere. Midt på kirkegulvet stod sangerinderne Gitte Paxevanos og Betty Arendt sammen med sopransaxofonisten Samuel Hejslet; alle tre havde højtliggende stemmer, der virkelig skulle klinge. På en stol bag dem langs væggen i kirkens kor havde Tine Illum taget plads. Tine er til daglig sognepræst i Sdr. Bjert – beliggende langt herfra i Haderslev Stift – og hendes dybe, klare stemme var velvalgt til de ni læsninger, skrevet af Arne Andreassen som indledning til sangene. Uddrag af teksterne eller digte, som passede hertil, stod imens at læse på kirkerummets fladskærme.

De sidste musikanter i ensemblet var begge på hjemmebane, nemlig Arne selv på kirkens flygel samt kirkens organist Peter Arendt til stede i sit orgel (jo, I læste rigtigt). Det var også Peter, der bød alle velkommen:

- Når man bliver gammel nok, så begynder man at søge tilbage i fortiden, når man skal forny sig. Og Arne har faktisk søgt 1.500 år tilbage i tiden. For 1.500 år siden fik den kristne gudstjeneste den form, den har i dag – med indledning, anrørelse, lovsang, bekendelse, forkyndelse, bøn om fred, vel-signelse. Det kalder vi en messe. Det er altså en slags gudstjeneste, vi er til i dag, sammenfattede Peter Arendt og opfordrede: - og derfor har Arne skrevet i programmet, at I gerne må synge med tredje eller fjerde eller femte gang. Men kommer I til at synge med anden gang eller i det hele taget, så kommer kirkemusikpolitiet ikke efter jer af den grund. Dem har vi givet fri i aften.

Eftersom det var en gudstjeneste, vi var samlet til, var det naturligt at indlede Popmessen i stilhed under de 3 x 3 bedeslag. Herefter tog ordene og musikken aldeles over og fik levendegjort de ni led i den gamle messe, bistået af kirkegængernes svar på opfordringen om at synge med; for når teksten i Popmessens Gloria indledes med et "Herre, hør vi synger" – så er det oplagt at synge med i koret. Så det gjorde vi.

Vi tror på Gud, der tændte lys

Hvis man tror, at gudstjenesten har til formål også at udfordre sine deltagere, så levede Popmessen også op hertil. Messens Credo (trosbekendelses-leddet) blev sunget såvel fælles som i kanon – og ikke blot af Betty Arendt

og Gitte Paxevanos, hvis stemme klædte hinanden formidabelt, men også af kirkegængerne. Herved blev Credoets betydning åbenbart; vores kristne tro er jo ikke noget, vi skal holde tilbage i det private, men stå frem og bekende i fællesskab og som her: i fællessang. For det er her, troen virker og kommer til udtryk.

De korte verslinjer med de korte dagligdagsord - og med et "regnbuelys" på poetisk gæstevisit - blev i kraft af deres gentagelse messet ind i os, således at sangens indhold nåede helt ind. Når I læser Credoets tekst i boksen øverst på side 12, så bemærk, hvor fint de tre vers, som bekender troen på Faderen, Sønnen og Ånden, tillige forsyner det indre øje med billeder af skaberkraft og fortabelsesfrygt, af ingen jul uden påske samt af Helligåndens håb midt

Betty Arendt.

Samuel Hejslet.

Popmessens komponist og forfatter, Arne A.

i vores mørke. Alt sammen udfoldet på bare tolv linjer - men hvad har vi da også digtere til, hvis ikke det var for at sætte enkle ord på den tro, vi andre kan have svært med at sætte i tale?

Og igen: Credoet var bare et enkelt af i alt ni led i en messe, der rørte og berørte dem, der var med.

En premiere kan ikke stå alene

Popmessen endte i et stående bifald, hvorefter der blev serveret bobler i glas i Haslev Kirkes forgang. Naturligvis - der var jo tale om en premiere ... hvilket igen fik nogen til at spørge efter, hvor og især hvornår Popmessen kan opleves igen?

Stiftsbladets udsendte fik selv muligheden for at spørge Arne Andreasen herom under en samtale et par dage efter på Galleri Emmaus, hvor han har sit daglige virke som kursusleder m.v. Hvad han svarede, det vender vi tilbage til sidst i artiklen; inden da var der et par andre spørgsmål, der også meldte sig:

“Popmessen” er en titel, der kan forekomme anakronistisk. Hvordan kan det være, at du har sammensat et gammelt kirkeligt ord “messe” med “pop”, som er et nymodens et af slagsen?

- Min oprindelige idé var at kalde den A-messen. Det er den første messe, jeg har skrevet. Mine initialer er A.A., og den første sang, jeg komponerede til messen, står i a-mol; den næste i paralleltonearten C-dur. At det alligevel blev Popmessen, var Peter Arendts forslag. I Roskilde Stift har vi i reformationsåret haft glæde af bl.a. Swahili-messen og Mandarin-messen, som er verdensmusikkens bidrag til vores gudstjenestefejring, og for at blive i rækken af messer, foreslog Peter, at Poppoeten fra Haslevs messe blev til Popmessen. Jeg skulle lige smage på det, inden jeg godkendte forslaget. Pop smager jo forskelligt; det kan være et frygteligt ord for nogle, men ellers et folkeligt og tilgængeligt ord for flertallet. Som er dem, Popmessen henvender sig til.

Gitte Parevanos.

FAKTABOKS

5. læsning - til indledning på Sanctus, Som i himlen

*Vi forstår ikke, hvad storhed er ...
 fordi vi SELV er universets centrum
 Hvis vi bare ANEDE størrelsen af den ene mælkevej ...
 som vi kan se på klare augustnætter
 Hvis vi bare vidste ...
 at DU er
 og at du ER ...
 i ethvert iltmolekyle, vi ikke kan se
 i enhver mundfuld luft, vi indånder*

© Arne Andreassen

Jeg bemærkede, at du kalder Popmessens salmer for sange. Hvorfor?
 - Det er en benævnelse, jeg konsekvent bruger, også for at tage brodden ud af debatten om, hvad der gør en sang til en salme.

Da Peter Arendt takkede af efter Popmessen udtalte han, at vi regner med, at den vil gå sin sejrsgang over hele stiftet. Tidligere på aftenen kaldte I Popmessens førsteopførelse for en premiere. Det lover godt, for så kan vi vel forvente, at den opføres igen?

Arne smiler, idet han svarer: - Vi har indgået aftale med Haslev Kirke om, at den opføres senere på året, nemlig i forbindelse med Emmausmødet til november. Derudover bliver Popmessen indspillet i Amazing Space-studiet henover sommeren.

Og derudover tager I gerne rundt i kirkerne med Popmessen?
 - Meget gerne.

FAKTABOKS

Liturgi og sange:

Introitus: Under himmelens stjerner
 Kyrie: Vær lys i vores nat
 Gloria: Herre, hør vi synger
 Credo: Vi tror på Gud, der tændte lys
 Sanctus: Som i himlen
 Agnus Dei: En mand, et kors
 Benedictus: Herren vil velsigne
 Halleluja: For dagen i dag
 Slutsang: Stjernernes sang

Hvis I vil læse mere om Popmessen og se endnu flere billeder herfra, så kig forbi på Arne A.'s hjemmeside
www.poetfabrikken.dk/popmessen.aspx

“Vi går stærkt ind for fællessangen.”

Kirkemusikskolerne har gennem de sidste 30 år ydet et væsentligt bidrag til kirkemusikken herhjemme – ikke mindst gennem stadig uddannelse af organister, kirkesangere og kirkekorledere. Derudover tilbyder kirkemusikskolerne efteruddannelse på en del kurser inden for musik og sang.

En af landets kirkemusikskoler ligger midt i Roskilde, og Stiftsbladet var en fredag morgen i april forbi rektor Ole Brinths kontor til en snak om fællessangen og dens status i kirkelivet.

Tekst og fotos: Otto Lundgaard

Ole Brinth, hvordan har I det her på Sjællands Kirkemusikskole med fællessang?

- (smiler) Jeg må tilstå, at vi går stærkt ind for den.

Man hører nu og da kritiske røster om, at koret har sunget menigheden ud af gudstjenesten. Hvordan anskuer du fællessangen i folkekirken den dag i dag?

- Den interne konflikt mellem koret og menigheden er en gammel størrelse, og vi er da opmærksomme på, at det for nogle kirkegængere kan være oplagt at vælge at melde sig helt ud af fællessangen, hvis det virker, som om koret helt har taget over. Som kirke- og korsanger kan du derfor blive stillet over for spørgsmålet “Vil jeg synge for jer eller vil jeg synge for jer?” - altså vil jeg optræde for menigheden eller lade min sang understøtte fællessangen, som menigheden indgår i? Og det spørgsmål giver nuancer i arbejdet som kirke- og korsanger, men også for organisten. Trækker vi fællessangen frem eller understøtter vi den? Her i huset (Kirkemusikskolen) arbejder vi derfor på at uddanne eleverne i at vide, hvor sangen og musikken ligger i forhold til fællessangen i gudstjenesten.

Ole Brinth varetog den musikalske ledsagelse af fællessangen på Stiftsdagen.

Den 31. august flytter Kirkemusikskolen længere ned ad Allehelgensgade til nye lokaler.

Hvad er det særlige, som fællessangen gør ved os?

- Fællessangen kan sammenlignes med åndedrættet. Du ånder ud, du ånder ind. Du ånder ud og mærker fællessangen som en del af det fællesskab, du indgår i – og du ånder ind og mærker en forståelse af det, der er sangens indhold, hvad enten det er en hyldelse til foråret, en nationalsang eller teologien i

salmen, som du synger med på. Vi oplever nemlig noget i fællesskab, når vi synger. I praksis er salmebogen vores fælles bekendelsesskrift; vi synger os med ind i den, og som lægfolk kan vi bevare roen til at synge og indoptage netop de sider af trosspektret, som salmedigteren har givet udtryk for, da salmen blev skrevet.

- I denne sammenhæng er det en ikke-uvæsentlig detalje, hvilken melodi, salmens tekst er skrevet på. Et godt eksempel er H.A. Brorsons “Den store hvide flok, vi se” (nr. 571 i salmebogen). I vores folkekirkelige tradition synges salmen hovedsagelig på Johan Nebelongs melodi, som er komponeret godt og vel 100 år efter salmens førsteudgivelse i 1765. Imidlertid ved vi ikke, hvilken melodi Brorson oprindeligt skrev salmen på, – men hvis det, hvad nogen taler for, er Sperontes’ melodi fra 1736, som Brorson havde i tankerne, så mødes vi i kraft af denne melodi af et helt andet billede af det hinsides. Og dermed misforstår vi Brorsons anliggende. Ved siden af disse to melodier findes så Thomas Laubs, som igen giver os et fundamentalt helt andet billede. Der ligger altså nuancer gemt i salmemelodierne, der tegner billedet af det, vi ser for os, forskelligt op.

Til sidst, hvordan griber I det kommende arbejde med fællessangen og fællesskabet an i de kurser, som I tilbyder her på Kirkemusikskolen?

- Salmesang og fællessang har status af hovedfag i Kirkemusikskolens undervisning, og for at følge udviklingen bedst muligt indbyder vi i stigende grad til kursus- og samtaleledere om salmesang. Under samletitlen “Orglet og salmesangen” forfiner kursister i samarbejde med kursislærere salmespillet; vi arbejder med at finde det bedste tempo, de mest funktionsvenlige vejtrækninger, den gode puls der skaber tryghed, det rette toneleje – samtidigt med at vi holder fokus på melodiernes særpræg og stilistiske egenart. Melodiernes udtryk giver sit bidrag til sangglæde, og dette udtryk – dette stilpræg – skal ydes fuld retfærdighed, hvis salmesangen skal løftes til alles glæde.

Vox- pops

Stiftsdagen i Roskilde – som I kan læse mere om sidst i bladet – bød også på indtil flere muligheder for at træffe spændende mennesker fra hele stiftet. Det gik vores fotograf og undertegnede da også ud og gjorde i kaffepausen. Mens snakken gik lystigt henover bordene, mødte vi seks helt tilfældige sjæle og stillede dem det samme enkle spørgsmål: “Hvordan har du det med fællessang?”

Læs med og se, om du er enig.

Tekst: Otto Lundgaard / Fotos: Thomas Andersen

Lillian Nielsen,
medlem af Rønnebæk Menighedsråd

“Jeg er glad for fællessang. Jeg elsker at synge - når det er sange, jeg kan :)
Er vokset op med at synge.”

Arne Kjær,
frivillig i Ågerup (ved Roskilde)

“Fint! I skolen sang jeg ikke noget særligt, men på højskolen lærte jeg sangen at kende som en del af et eget fællesskab. Fællessangen er noget, der gør én glad.”

Christina Feddersen,
sognepræst i Karlslunde-Karlstrup

“Dejligt - ja, fantastisk! Fællessang giver følelsen af fællesskab. Er man sur og trist, så bliver man glad, når man synger fællessang.”

Kirsten Olsen,
medlem af Snoldelev Menighedsråd

“Det er noget af det bedste, jeg ved. Fællessang er at være sammen i fællesskabet. Nu sidder jeg her på Stiftsdagen og synger med - i stedet for at sidde derhjemme og se Højskolesangbogsmarathon i fjernsynet. Jeg har sunget i kor ved festivaler og synger også ved møderne hjemme i menighedsrådet.”

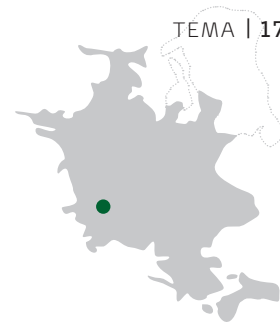
Arne Skovbæk,
medlem af Hylleholt Menighedsråd

“Udmærket. Holder utroligt meget af at synge i fællesskabet. Er rundet af det. Som dreng sang jeg med ved familiesammenkomster, hvor vi sang fra Højskolesangbogen. Vi er en flok naboer, der i 15-20 år har mødtes til sankthans og sunget, og det er et godt fællesskab, vi har dér. Hjemme i sognet har vi holdt sangaftener i erindringsværkstedet.”

Marianne Pedersen,
sognepræst i Jakobskirken,
Roskilde Søndre Sogn

“Fantastisk! Jeg bliver glad af at synge sammen med andre og synger selv i kor. Fællessangen bidrager til fællesskabet. Stemmen er en personlig del af os, som vi deler. Fællessangen løfter os på en anden måde.”

Når skoleeleverne møder den danske salme

Tekst: Otto Lundgaard og Frank Rechter / Fotos: Frank Rechter

“Salmevers - det var noget, vi lærte udenad i skolen”.

Dette minde fra en ikke-helt-glemmt skoletid melder sig nu og da under samtaler med folk fra den ældre generation. Men hvordan ligger det med salmesangen i dag? Ja, faktisk ikke helt så slet, som nogen måske kunne tænke.

Salmesangen ligger ikke, men lever! Faktisk har de ældres børne- og oldebørn gode chancer for også at blive mødt af vores salmesangskat, men på en anden og velsagtens mere levende og engageret måde. Der findes immervæk et godt alternativ til at terpe salmevers i enrum, og det er at synge salmerne i kor med sine klassekammerater – ja, med flere endnu.

I marts tidligere på året var der således samlet godt 250 elever i **Skt. Mikkel's Kirke i Slagelse** til et fællessang-arrangement; arrangementet blev i begyndelsen af april tillige afholdt i Vor Frue Kirke i Kalundborg. Skole-kirketjenesten i Kalundborg og Slagelse – www.skks.dk – stod bag fællessangen i kirkerne Og alt det spændende har sit eget navn i skikkelse af undervisningsprojektet “Et møde med den danske salme 2018 – B. S. Ingemann” udarbejdet af de folkekirkelige skoletjenester i Østdanmark.

Stiftsbladet har talt med Frank Rechter og Marianne Kistrup, hhv. pædagogisk og teologisk konsulent i SKKS, om hvordan det alt sammen forløb samt om, hvad skoleeleverne kan se frem til i næste skoleår.

FAKTABOKS

“Et møde med den danske salme” er et tilbagevendende tilbud fra Folkekirkens Skoletjeneste, der hvert år har fokus på udvalgte salmer og temaer. Projektet og det tilhørende materiale udbydes denne gang af de folkekirkelige skoletjenester i Hillerød-Allerød, Faxe, Stevn og Køge, Fredensborg-Helsingør, København-Frederiksberg, Næstved, Kalundborg-Slagelse, Dragør-Tårnby, Gentofte samt Sydsjælland-Lolland/Falster.

Målgruppen er 3.- 6. klassetrin.

Er salmesangsundervisning et fast tilbud fra skoletjenesten til skolerne?

Marianne: Ja, det fungerer sådan, at der hvert år udarbejdes et salmesangsprojekt i netværket af folkekirkelige skoletjenester på Sjælland, som det er op til den lokale skoletjeneste at tilbyde skolerne. I dette skoleår var det første gang, vi udbød et salmesangsprojekt i vores område. Men der er andre skoletjenester, der i mange år har tilbudt “Et møde med den danske salme”.

Hvordan arbejder eleverne med salmerne i skolen inden fællessangsevenen i kirken?

Frank: Den tidligere salmevers-pædagogik med udenadslære er byttet ud med sangøvelser til lydfiler, så eleverne kan komme i gang med at synge i klassen uden terperi. Til brug for indøvelingen i klassen findes salmerne i to versioner - en med korsang og en udelukkende med akkompagnement.

Alle ved, at det kræver mere at synge til et orgel end til en sang i radioen. Hvordan klarer deltagerne i salmesangsprojektet denne udfordring?

Frank: Faktisk er netop denne udfordring taget op flere steder i projektets forløb. For det første er der i materialet mulighed for, at eleverne kan høre et musikstykke med orglet i klassen via en lydfil. Derudover er der en invitation til, at eleverne inden den store fællessangsafslutning besøger den lokale kirke og øver sangene med kirkens organist og altså her prøver kræfter med at synge akkompagneret af orgelmusik.

Marianne: Endelig er der mulighed for, at kirken stiller en eller flere kirkesangere til rådighed til fællessangen i kirken til sidst. I Skt. Mikkel's Kirke i Slagelse fik vi hele fire kirkesangere til fællessangen. De stillede sig oppe foran og var på den måde med til at støtte eleverne i at synge til orglet.

Er det et projekt I vil udbyde igen i skoletjenesten?

Frank: Ja, helt klart!

Imens vi var i gang med afviklingen af fællessangen i Slagelse og Kalundborg arbejdede flere af de andre skoletjenester med at udvikle materialet til det kommende skoleårs salmesangsprojekt. Det er vores medlemskab af de folkekirkelige skoletjenester, der er selve grunden til, at vi som lokal skoletjeneste kan udbyde og afholde så mange forskellige projekter i høj kvalitet hvert år.

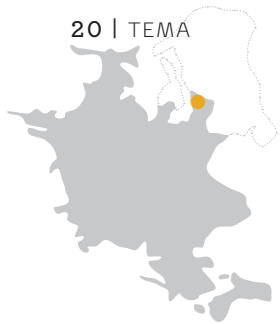
Det kommende års "Et møde med den danske salme 2019" sætter fokus på temaet "himmelsk lyd", og eleverne skal her både indholdsmæssigt og musikalsk arbejde med salmerne "Dejlig er den himmel blå", "Spænd over os dit himmelsejl", "Op, al den ting", "Du, som har tændt millioner af stjerner" og "Dejlig er jorden". Derudover inviterer næste års salmesangsprojekt lærerne til et kursus på Arken, hvor de klædes på til at inddrage Vincent van Goghs billeder i arbejdet med projektets tema. Vi har i øvrigt fået en så positiv respons fra de deltagende lærere ved Ingemann-projektet, at vi har valgt at udbyde det én gang til i år efter sommerferien.

FAKTABOKS

Salmesangsprojektets formål er først og fremmest, at eleverne stifter bekendtskab med dele af den danske sangskat og musiktradition samt får oplevelsen af at synge salmer i fællesskab under ledsagelse af orgelmusik.

Derfor lægges der op til to kirkebesøg. Det første i en lokal kirke, hvor eleverne kommer klassevis med mulighed for at komme tæt på orglet og i samtale med præst og organist. Dette besøg er tænkt som hjælp til indøvelsen af salmerne. Det andet kirkebesøg er en fælles afslutning i en stor kirke, hvor eleverne får oplevelsen af at være mange, der synger sammen og hører orgelmusik på et stort orgel.

De frivillige

Tekst og fotos: Otto Lundgaard

Du kan godt se, at der er visse regler, smiler Agnes og hentyder til de andre frivillige, der glade går rundt i lokalet og trykker hinanden i hånden, efterhånden som de indfinder sig. Imens bliver borde trukket frem fra deres faste plads ved væggen og sat på skrå, så man bedre kan sidde sammen. Snakken går, salmebøger – både DDS-erne og 100 salmer – bliver delt rundt, og jeg noterer mig, at nogle af de fremmødte også har medbragt mapper med lølblade.

Stedet er Laden i **Jyllinge** gamle præstegård, og naturligvis er det en god og rar regel at hilse med personligt håndtryk,

når det igen er blevet onsdag og klokken lidt i fem ud på eftermiddagen, så de frivillige atter kan samles til fællessang. Klaveret er fra sin plads i kroen ligeledes trukket ud på gulvet og hen imod de frivilliges kreds. På klaverlåget ligger allerede flere sæt nodeark, og man får den tanke, at der er flere i vente; for det kan mærkes på stemningen, at der skal synges. De frivillige sidder klar, og ovre ved klaveret har Jytte Kiholm, organist i Jyllinge sogn og leder af fællessangen, rejst sig for at byde velkommen.

- Der er gudstjeneste allerede på fredag i Hellig Kors Kirken, hvor der er konfirmation. Men I er velkomne! slår Jytte fast og tager en summarisk gennemgang af gudstjenestens salmevalg, som danner en naturlig form for rygrad i sætlisten for fællessangen på denne onsdag før St. Bededag.

Der hersker nemlig sammenhæng mellem salmevalget for de kommende gudstjenester i Jyllinge sogns kirker og de frivilliges fællessang, og det har der gjort, siden kredsens blev oprettet i forbindelse med Hellig Kors Kirkens opførelse for en halv snes år siden. Initiativtageren var en af sognets daværende præster, Harry Jansen, som fik Jytte Kiholm til at avertere efter frivillige i lokalavisen. Siden er traditionen blevet sunget ind, og Jytte oplyser, at flere af deltagerne ikke kan forestille sig at gå til gudstjeneste uden forinden at have øvet salmerne igennem her. Omvendt er der andre deltagere, der kun kommer her, men ikke i kirken; alligevel er det godt, de kommer her, idet de derved møder Guds ord i salmerne.

Der er ingen opvarmning, ej heller stemmeøvelser. Der synges frit og lige på, og allerede første sang får bogstavelig talt Stiftsbladets udsendte op af stolen. Mennesker i aldersgruppen 70+ kan udmærket synge godt og kraftigt – var man i tvivl, da man kom, så blev dén tvivl prompte sunget ud af tanken – og da vi sætter i med sidste vers af “Nu letter sommernattens tynde skyer”, letter forsamlingen sig tillige fra deres pladser til stående fællessang. - Det er godt med motion, oplyser Jytte fra sin plads bag klaveret, – og så forhindrer det, at man får blodpropper!

“- at flere af deltagerne ikke kan forestille sig at gå til gudstjeneste uden forinden at have øvet salmerne igennem her.”

Fællessangen bliver yderligere sat op i tempo – og deroppe bliver den – da de frivillige sætter i med “Du kom til vor runde jord”, som er én af konfirmationsgudstjenestens salmer. Bemeldte gudstjenestes første salme, “I østen stiger solen op”, springer man over denne onsdag, hvor interessen synes at samle sig om det, der er nyt og raskt i tempo. Som Jytte Kiholm efterfølgende fortæller, så hører salmer med melodier i mere adstadigt tempo skam også med til dem, de frivillige holder af og nyder at synge; men når salmer, der er friskere i det, synges for langsomt, så bliver det kedeligt, og livet/åndedrættet i tekst og melodi udarter til vokaler og ensartethed. Herved dør både tekst og melodi. – Derimod giver det noget, når vi synger fælles i samme tempo, som vi taler i, forklarer Jytte, - for det er sundt at synge, ikke bare for blodomløbet, men også for mentaltilstanden.

Det er ikke antallet, der gør det

- Den kan I! konstaterer Jytte, da “Jesus, du min Herre” klinger af i det sidste vers af Sten Kaalø og Hans Dammeyers salme. En ny sang bliver delt rundt; denne er i lighed med sætlistens åbningssalme også af lokalt islæt, idet Hans Anker Jørgensens tekst til salmen “Livet har kaldt os, nu er det tid” er skrevet til Jytte Kiholms melodi. Salmen blev sunget ved Hellig Kors Kirkens genåbning i 2015, og også denne salme synges godt igennem, hvilket får mig til diskret at tælle forsamlingen nok engang.

Der kan være et sted mellem 5 og 37 frivillige, har jeg erfaret. I dag er vi 9. Men det lyder ikke sådan.

- Det er ikke antallet, der gør det, fortæller Jytte Kiholm. - Det, der bærer, er glæden ved at være med i fællessangen. Og den samme glæde overgår en eventuel ærgrelse over, “at vi ikke er flere.” Det, der gør den gode fællessang, er den frihed, der råder her på stedet. Friheden, der indebærer, at de frivillige ikke har pligt til at møde op endsige pligt til at melde afbud, og friheden, der mærkes i den unisone korsang. Flerstemmig sang ville medføre en sårbarhed ved en pludselig opstået mangel på basstemmer. Så er det bedre, de frivillige frit kan komme, når de kommer.

“Det, der bærer, er glæden ved at være med i fællessangen.”

Solen skinner ind i Laden, hvor vi har taget fat i salmebogstiltægget “100 salmer” og swinger os levende gennem Nis Petersen og Hans Anker Jørgensen samt Caroline Borellos vielsessalme om de to gyldne sommerfugle, der fandt hinanden. De næste par salmer bliver ligeledes taget ved vinge benet af raske melodier, i begge tilfælde: i toner, der også er nye. En kantate af Phillip Faber (DR Pigekestes chef-dirigent), også skrevet og opført i forbindelse med Hellig Kors Kirkens genåbning, skaber en ny melodiramme for den velkendte “Himlene, Herre”, og salmen “Gud, du kender alle mine veje” får et andet præg, når den synges på melodien til “Du, som gi’r os liv og gør os glade”.

- Det er jeres tur, kom lige med et forslag!

Til sidst er det blevet tid til ønsker, og Stiftsbladets udsendte – der også har været indbudt til fællessangen i denne time

- bliver opfordret til at komme med et. De frivillige har været gennem næsten hele salmebogstillægget "100 salmer"; men ikke nok med, at de kender Iben Krogsdal og Jesper Gottliebs "Opstandelsen er lige her" - de kan også lide den, afslører de bagefter. Det er for øvrigt tredje gang på en halv uge, Stiftsbladets udsendte synger den; første gang var i søndags, anden gang ved medarbejderkalendermødet i morges, og her i de frivilliges forsamling må det tilstås, at tredje gang sidder den. Salmer læres bedst i fællessang, og gerne hyppigt.

Onsdage - og alle de andre dage

Dog er onsdagene ikke de eneste tidspunkter på årskalenderen, hvor de frivillige kan sætte kryds. Om søndagen har de deres faste pladser i kirken - læs: ståpladser ved den bageste stolerække - ikke som ansatte korsangere, idet sognet har egen kirkesanger, men som frivillige, hvad de i øvrigt også deltager som ved de månedlige plejehjemsandagter. Lønningen for årsværket er et fælles samvær omkring en sommerbuffet,

hvor menighedsrådet er vært. Opmærksomhed er nemlig noget, vi giver hinanden - og som modtages med tak.

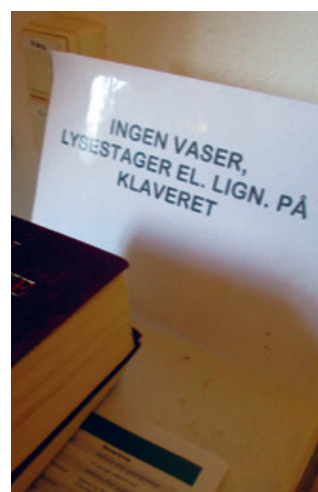
Henad seks er fællessangen forbi. Jytte ønsker alle tusind tak for i dag og byder velkommen i kirkerne næstkommende fredag og søndag.

Og på næste onsdag mødes de frivillige igen.

FAKTABOKS

I Jyllinge Sogn afholdes der også fyraftenssalmesang med fællesspisning samt salmesangsaftener med kaffe og kage. Begge arrangementer holdes to gange årlig; vi har noteret, de fungerer godt.

Jyllinge Sogn har to kirker - Jyllinge Kirke og Hellig Kors Kirke.

SÆTLISTE

Nu letter sommernattens tynde skyer

Du kom til vor runde jord (DDS nr. 70)

Livet har kaldt os, nu er det tid

Det dufter lysegrønt af græs (DDS nr. 725)

Må din vej gå dig i møde (100 salmer nr. 864)

To gyldne sommerfugle (100 salmer nr. 869)

Himlene, Herre (DDS nr. 392, melodi af Phillip Faber)

Gud, du kender alle mine veje (100 salmer nr. 850, melodi "Du, som gi'r os liv")

Spænd over os dit himmelsejl (DDS nr. 29)

Nåden er din dagligdag (DDS nr. 522, melodi af Martin Elmquist)

Vi rækker vore hænder frem (DDS nr. 367)

Ingen er så tryk i fare (DDS nr. 49)

Opstandelsen er lige her (100 salmer nr. 829)

Hvad er det, du min kære (100 salmer nr. 852a)

Den første salme i sætlisten ved de frivilliges fællessang, var helt ny - men kendt.

Salmen er skrevet af en af sognets præster, Mogens Damm, og sat i melodi af Jytte Kiholm.

Hvis I mangler en god salme til afslutning på en aftengudstjeneste, et menighedsrådsmøde eller måske en sogneaften, er I velkomne til at gøre brug af denne:

Nu letter sommernattens tynde skyer

1. Nu letter sommernattens tynde skyer,
og solen stråler, så det er en lyst,
nu vågner folk på landet og i byer
til fuglesangerdyst fra kyst til kyst.

2. Vi sidder under bøgeblades sitren,
for også de har vejret morgenduft,
og i buskadset høres kattens knitren,
syrener spreder deres skønne duft.

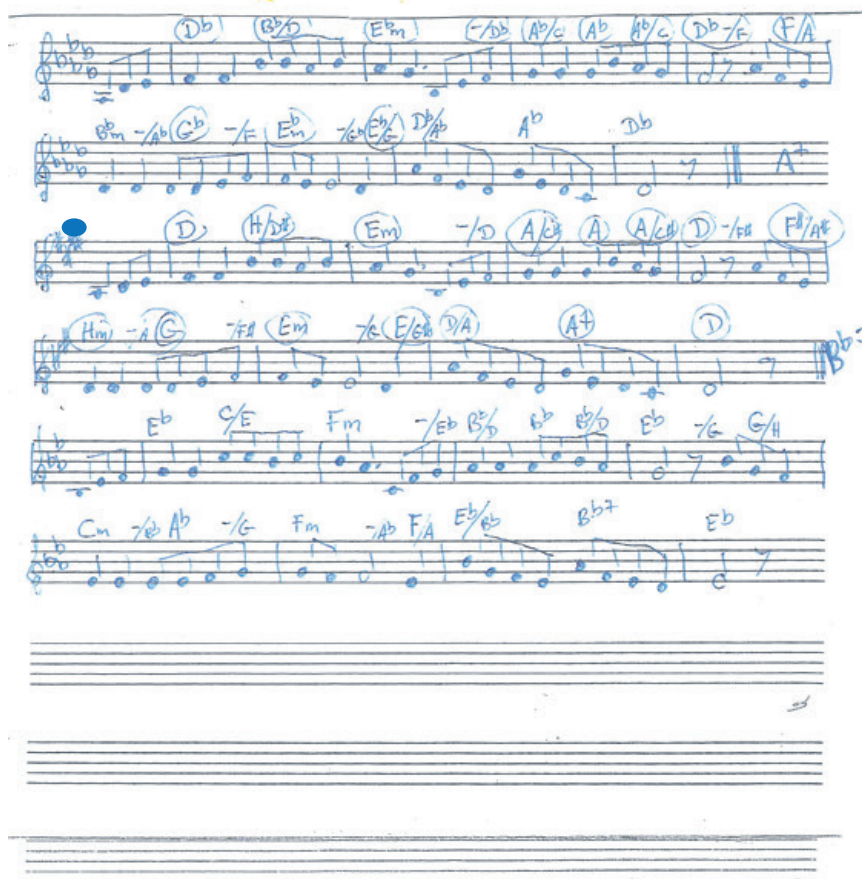
3. Vi takker Gud for nattergalens sange
og hver en lille myres store flid,
vi takker dig for trøst, når vi er bange,
og hver en sommermorgen varm og blid.

4. Så be'r vi dig, som skaber underværker
og alt med liv og ånde på vor jord,
kom til os i dit ord, så alle mærker,
din kærlighed til os er evig stor.

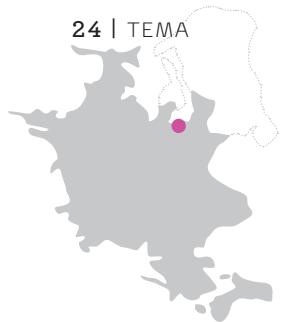
5. Gud, hjælp du os at passe på hinanden
og værne blidt om alt, hvad du har skabt,
du gav os både hjertet og forstanden,
din vilje er, at ingen skal gå tabt.

6. Nu nyder vi naturens store kirke
med himlen selv som katedralens tag.
Gud give os et jævnt og flittigt virke
til næstens gavn og glæde hver en dag.

Mogens Damm 2017 / Jytte Kiholm 2017
© forfatteren og komponisten

Salmens komponist, Jytte Kiholm.

Når 600 teenagere synger salmer - sammen!

Tekst: Jóannes Holm, kirke- og kulturmedarbejder i Holbæk Provsti.

Fotos: Christina Molbech

Hermed en opfordring!

Kom til Konfirmandtræf i **Roskilde Domkirke** og prøv så at stille dig ned bagerst i kirken, når henved 600 unge mennesker synger salmer sammen til den afsluttende gudstjeneste. Hvis ikke du kan mærke suset, så er du lavet af sten. Det er nemlig en helt særlig blanding af ungdom, tradition og fællesskab, der kommer til udtryk, og det virker stærkt – både på dem der hører det, men så sandelig også på dem, der synger.

Glæden og overraskelsen står ofte malet i ansigterne på de unge mennesker, og det er tydeligt, at de tænker: - Det her er også vores kirke! Her har vi også lov at være!

Det er de fælles om med en masse andre kendte og ukendte ansigter fra hele stiftet den aften, men det er samtidigt noget, de også deler med alle os andre, der også er blevet konfirmeret og har sunget de samme salmer.

Det er fællesskab, og det er datid og nutid, som bliver til fellestid.

Hvad er Konfirmandtræffet i Roskilde?

Det hele begyndte i slutningen af 1990'erne, da Roskilde Stifts nyoprettede medieudvalg under ledelse af daværende biskop Jan Lindhardt, fostrede idéen om at samle stiftets mange tusinde konfirmander til en stor event i og omkring domkirken. Tanken var, at man på en sjov måde ville lade de unge mennesker mærke, at de var del af noget større.

Tankerne har siden været endnu flere. Konfirmandtræffet har udviklet sig dramatisk fra de tidlige års måske lidt kaotiske logistik med fakkeltog gennem Algade, samtlige konfirmander i domkirken på samme tid, show i Palægården – og så til de seneste års minutløst præcise afvikling af 6-7 gennemspilninger med guidet ledsagelse af holdene og tydelige instrukser undervejs. Det betyder dog ikke, at konfirmandtræffet er blevet kedeligt, men man kan nok sige, at antallet af spændingselementer er blevet formindsket. Man har simpelthen taget ved lære af tidligere års erfaringer.

Ambitionen er i sagens natur, at flest muligt skal have den bedst mulige oplevelse, og til det formål arbejder et udvalg løbende gennem hele året op til træffet med at forfine, forenkle og forbedre indholdet og afviklingen. De seneste år har det betydet, at man mere eller mindre har arbejdet ud fra en fast skabelon, som opgaven så har været at putte et stærkt teologisk og pædagogisk indhold ind i.

Her i 2018 var temaet fire af Johannesevangeliets "Jeg er"-ord (Jeg er den gode hyrde, Jeg er døren, Jeg er verdens lys, Jeg er livets brød). Konfirmanderne blev hentet ved indgangene af udklædte guider, og så blev de ført rundt til 4 poster, hvor de fik en fortælling ud fra et "Jeg er"-ord og desuden deltog i en aktivitet. Til sidst samledes trådene i en gevaldig festgudstjeneste.

De første konfirmander ankom tirsdag den 6. februar om eftermiddagen, og da de sidste konfirmander sagde farvel til biskoppen med en "high-five" i Kongeporten fredag aften, så havde mere end 3000 unge mennesker været til konfirmandtræf. De fleste medvirkende var på dette tidspunkt nok lidt trætte men samtidig glade – ikke mindst ved tanken om, at Konfirmandtræffet år efter år bliver fremhævet som noget af det bedste, når konfirmanderne bliver bedt om at nævne de største indtryk fra konfirmationsforberedelsen.

Fem skarpe fra kirkebænken

Det hænder, man på vej ud af kirkedøren hører en bemærkning om: "Det var da nogle gode salmer - bare synd, vi ikke kendte dem og kunne synge med på dem". Den udfordring - som det vitterlig er - har man i flere af landets kirker taget op ved at lade kirkegængerne være aktive allerede før gudstjenesten går i gang, når søndagens salmer bliver øvet og/eller lært. En sådan praksis har man taget op i **Osted Valgmenighed**. Stiftsbladet sendte fem skarpe afsted til Christian Hougaard-Jakobsen, som af og til sidder på orgelbænken i kirken.

Christian Hougaard-Jakobsen står på mål for fem skarpe fra kirkebænken.

Christian, hvordan gør I i Osted Valgmenighed, når der skal læres salmer til gudstjenesten?

- Allerførst er der lige to præmisser, der skal på plads. For det første er jeg organistassistent i Osted Valgmenighed. Jeg spiller cirka en gang om måneden. Når jeg siger noget om at øve salmer før gudstjenesten, er det altså ikke hver gang, det foregår. Den anden præmis er, at det er en ny ting i Osted Valgmenighed. Jeg har stjålet ideen fra min gamle kirke, Haslev Kirke, hvor der er en veludviklet rutine med at øve salmer inden gudstjenesten. Hos os i Osted er det stadig meget nyt. Med det på plads kan jeg nu fortælle om vores nye praksis in spe i Osted Valgmenighed.

- Når vi skal øve en ny salme, har vores præst, Laura Lundager, og jeg på forhånd aftalt, at vi skal øve en eller flere salmer. I minutterne op til gudstjenestens begyndelse træder jeg op foran menigheden, byder velkommen til gudstjeneste og fortæller, at vi skal synge en helt ny salme, som vi skal øve på forhånd. Jeg forklarer, at vi spiller og synger den igennem, inden menigheden får lov at synge med på et par

vers. En alternativ form er at øve salmen i mindre bidder, hvorefter vi synger et par vers i sin helhed.

Det lyder interessant; men jeg tænker, om denne praksis i det hele taget kan nås før bedeslagene ved gudstjenestens begyndelse?

- Det kan fint nås at øve en salme inden bedeslagene. Indtil for nylig gik vi i gang cirka ti minutter inden gudstjenestens start. Det foregik altså under klokkeringningen, men inden bedeslagene. Nu har jeg fået en ny ide foræret fra en anden kirke, som vi prøvede af i søndags (den 22. april 2018), som betød, at vi ventede med at øve salmen indtil få minutter før gudstjenesten skulle begynde. Klokkeringningen fik lov at ringe ud. Derefter lavede graveren en pause inden bedeslagene, hvori vi øvede salmen. Da vi var færdige med det, satte hun bedeslagene i gang.

Hvordan opleves det af kirkegængerne, efterhånden som de indfinder sig i kirkerummet?

- Vi er som sagt i gang med at prøve denne måde at øve salmer på af, så det er begrænset, hvor mange reaktioner jeg har nået at få fra menigheden. Det er min oplevelse, at de tager meget pænt imod denne måde at øve nyt på. Der er meget smilende respons og fin småsnak om den salme, vi skal øve. Når jeg kan høre lidt af småsnakken er det ofte kommentarer om, at det er spændende med nye salmer. Når vi så har prøvet salmen af, er der samtale om, hvorvidt den er god eller ej, hvordan den passer ind i gudstjenesten, og om den er let eller svær at lære. Det er også min fornemmelse, at menigheden tager godt imod den let uformelle stemning, der opstår, når vi øver en salme sammen inden gudstjenestens start.

"Alle nåede at øve med på salmen, fordi vi udsatte gudstjenestens begyndelse med nogle få minutter. Bedeslagene fik en helt ny virkning, fordi alle kunne høre, da de startede."

- Indtil for nylig har jeg dog også haft på fornemmelsen, at nogle måske kunne have en følelse af at træde ind i noget, der er i gang, når de kommer i de sidste minutter op til begyndelsen af gudstjenesten. Så skal de lige bruge lidt tid på

at finde sig til rette, opdage hvad der er gang i, finde salmen, vi øver, og nå at synge med. Jeg har ikke helt vidst, hvordan vi skulle komme ud over den fornemmelse. Altså, lige indtil jeg fik den føromtalt idé foræret, som vi så prøvede af. Det havde en virkelig god effekt. Vi lykkedes med at få øvet salmen med den uformelle stemning, der opstår, og som jeg godt kan lide. Alle nåede at øve med på salmen, fordi vi ud-satte gudstjenestens begyndelse med nogle få minutter. Bedeslagene fik en helt ny virkning, fordi alle kunne høre, da de startede. Der blev helt stille i kirken, da de satte ind. Her blev vi alle stemt til gudstjeneste i en mere højtidelig stemning, som jeg også godt kan lide, og som er med til at bære en gudstjeneste flot i gang.

At I øver før gudstjenesten – kan det så mærkes på fælles-sangen under selve gudstjenesten?

- Det kan meget tydeligt mærkes og høres, når vi har øvet en ny salme på forhånd. Menigheden i Osted Valgmenighed synger godt til, og det har de nu også mulighed for at gøre på de nye salmer. Det er helt tydeligt, at vi sammen gør os umage for at hjælpe den nye salme godt på vej i gudstjenesten. Der bliver en art genkendelsens glæde over det, når vi når til den salme, vi øvede på forhånd, og det fører til salme-sang med fynd og klem.

Hvorfor er det godt for kirkegængerne at kende salmerne?

- Gudstjenesten er menighedens! Hvis menigheden føler sig fremmedgjort i sin egen gudstjeneste, f.eks. fordi der skal synges en ny salme, som vi ikke gør os umage med at lære menigheden på forhånd, så mister menigheden ejerskabet til gudstjenesten. Derfor er det indlysende, at vi skal gøre os umage med at klæde menigheden godt på. Vi skal animere dem til at tage medansvar for, at vi får en god gudstjeneste sammen. Derfor skal vi understøtte alt det fællesskabsdannende, der er i løbet af en gudstjeneste. Her spiller salmerne en særdeles vigtig rolle. Når vi lærer dem de nye salmer på en god måde, synger de med af karsken bælg, og det er befordrende for den gode gudstjeneste.

“Gudstjenesten er menighedens! Hvis menigheden føler sig fremmedgjort i sin egen gudstjeneste, f.eks. fordi der skal synges en ny salme, som vi ikke gør os umage med at lære menigheden på forhånd, så mister menigheden ejerskabet til gudstjenesten. Derfor er det indlysende, at vi skal gøre os umage med at klæde menigheden godt på.”

- Derudover har vi, som kirke, en forpligtelse til kontinuerligt at afprøve nye salmer. Hvis vi lader os nøje med at være kustoder og blot forvalte en rig kulturarv, med de mange, smukke og vægtige salmer, vi allerede har, vil vi svigte dels den lokale menighed og dels den store opgave, kirken har med til hver en tid at tale til mennesker i et sprog, de forstår, og som er relevant for dem. At tale i et forståeligt og relevant sprog handler, i forhold til salmesang, både om det skrevne ord, og i meget høj grad også om musikken, der ledsager ordene. Her er vi ofte fodslæbende i kirken, og især kan vi organister være tunge at danse med i denne sammenhæng. Vi kan være meget reserverede i forhold til at åbne op for nyere musikgenrer. Vi kan også være meget reserverede i forhold til at anvende andre instrumenter end orglet. Det er en skam, og det kommer vi til at ændre på. Det er bare et spørgsmål om tid. Jeg slår ikke til lyd for at droppe hverken orglet eller den store sangskat, vi har i de klassiske salmer. Jeg slår til lyd for, at vi skal turde åbne op for mere og andet end det. For hvis ikke vi gør det, vil vi, dels vi organister dels kirken som helhed, overleve os selv.

“Skal vi ikke ha’ den på søndag?”

100 salmer, Lutherrosen, Kirkesangbogen, Vor Gud du mærker vores sorg ...

Listen over salmebogstillæg, der i disse år tages i brug i kirkerne udi hele stiftet, er betragtelig. Det samme må gælde for den samlede liste, der kunne udarbejdes over mængden af sogneaftener, sangeftermiddage og sangcafeer, hvor de mange salmer fra tillæggene er blevet præsenteret for og sunget ind af menigheden. For slet ikke at tale om de mange gudstjenester, hvor tallene på salmenummertavlerne har det med at overstige nr. 791 ...

Et af de sogne, hvor de fire for-oven-omtalte salmebogstillæg er blevet præsenteret ved sangaftener, er **Sct. Jørgensbjerg** i Roskilde. Stiftsbladet var en formiddag forbi og tale med en af sognepræsterne, Ulla Britt Sørensen, om denne særlige sogneaktivitet samt om “hvordan er det lige med salmesangen hos jer?”.

Ulla Britt, salmesangsafteener over ikke bare ét, men fire salmebogstillæg ... Hvordan kom I på den spændende tanke?

- Det er vores nu tidligere organist Merete Kuhlmann, som skal have æren af de fire salmesangsafteener, som vi har haft i denne omgang (november 2017 - marts 2018). Det var hendes idé, og hun har også skrevet melodier til nogle af Iben Krogsdals tekster. Når det er sagt, så er det også en tradition, vi altid har haft – også i sin tid, da tillægget til Den Danske Salmebog kom; da købte vi også et sæt og arrangerede sangaftener, ligesom da den nye salmebog udkom i 2002. Vi præster og organister udvalgte så forskellige forfattere og komponister fra gang til gang og prøvede alle de nye salmer igennem, præsenterede de forskellige og diskuterede, hvad kunne man lide og hvad kunne man ikke lide. Vi gjorde os også umage mht. hvordan de kunne bruges i kirken; det med salmesangen har vi arbejdet en del med.

- På et tidspunkt – igennem et års tid, tror jeg – lavede vi et forsøg i gudstjenesten med at stå op under salmesangen i stedet for under læsningerne (af bibelteksterne) og spurgte, hvad man syntes om det. Det syntes man var sjovt, men ikke så sjovt, at vi blev ved med det. Så har vi også gjort meget ud af inden gudstjenesterne, og også inden de kirkelige handlinger, især vielser og dåb, at øve salmer igennem med gæsterne.

- Mens gæsterne sad og ventede i kirken?

- Ja, mens de sad og ventede på bruden: “Vi skal lige øve noget”. Nogle gange var det en korsanger, men jeg kan nu også godt lide at gøre det selv. Så spillede organisten for os – først hele verset igennem og så linje for linje, som vi så sang, og til sidst sang vi hele verset. Hvis man så fornemmer “Kan I den?”

Detalje fra orgelet i Sct. Jørgensbjerg Kirke.

Fra november til marts blev der kaldt til salmesangsafteener i Sct. Jørgensbjerg.

- “Hvis man så fornemmer ”Kan I den?” eller “Skal vi lige tage den en gang til?” – så løsner det meget op i salmesangen og i det hele taget for tjenesten, at man ser, hvem hinanden er.”

*Skibsklokken fra Bellóna blev brugt, da salmemarathon'et blev ringet festligt af.
Foto: Leif Laurberg, sognegårdsvært.*

eller “Skal vi lige tage den en gang til?” – så løsner det meget op i salmesangen og i det hele taget for tjenesten, at man ser, hvem hinanden er. Nogen kan jo godt være lidt anspændte, når de kommer i en kirke, hvis ikke de kommer der så tit.

- Det var også Merete Kuhlmann, der var hovedidémanden bag vores salmemarathon, hvor vi i hele provstiet sang os igennem hele salmebogen.

Alle 791 salmer?

- Ja. Hver 14. dag mødtes vi i de forskellige kirker og tog en 20-25 salmer pr. gang. Til sidst sluttede vi af i Sct. Jørgensbjerg Kirke med en rigtig fin afslutning. Vi har et meget smukt kirkeskib, det navnkundige “Bellóna”, og på Lauritz.com har vores sognegårdsvært Leif fundet og købt, hvad der formodentlig er “Bellóna”s gamle skibsklokke. Den havde vi så og kunne ringe salmesangen af med, da vi stod på græsset ude foran kirken. Der var rigtig mange med, omkring 100 hver gang, igennem de to-tre år, hvor de mødtes hver 14. dag og sang.

“– og så kom man hjem med varme i tæerne og lidt slidt på stemmen måske.”

- Folk er generelt rigtig glade for at synge, og vi har også haft tradition for nogle højskole-sangeftermiddage eller -aftener med en præst og organist hver gang: “Denne gang vil jeg præsentere den-og-den”, og så sang vi nogle stykker. Så har der også være nogle gange med “Syng, hvad du har lyst”, så kom folk med forslag, og vi skrev hele whiteboardet fuldt af numre, og så begyndte vi bare fra en ende af. Og så kom der et “Hey, jeg vil også synge nr. 714” – og så kom man hjem

med varme i tæerne og lidt slidt på stemmen måske.

De salmer, I har sunget ved salmesangsafterne, er de blevet sunget ind i gudstjenesterne?

- Det har vi gjort med flere af dem. Lutherrose-salmerne havde vi allerede brugt ved en reformationsgudstjeneste; jeg havde nogle af dem med ovre fra Haderslev (hvor reformationen blev fejret ved en festgudstjeneste 4. juni 2017) og begyndte at introducere dem hjemme i kirken, ligesom en kollega og organisterne havde nogle og introducerede dem. Så, ja – og folk er generelt med på at synge nye salmer og diskutere dem bagefter, om det nu var godt eller ikke var godt; der er jo lidt delte meninger, selvfølgelig.

Det er da interessant, at I efterfølgende diskuterer, hvad det var, salmesangen gjorde?

- Ja. Vi havde en sjov oplevelse ud af salmen “Gå i mørket med lyset” fra “100 salmer”. Vi har haft en fast tradition i mange år med en fast faste-salme og en fast advents-salme, typisk på anden salmes plads (i gudstjenesten). Der havde vi Betty og Peter Arendt ude med de kinesiske musikere (jf. artiklen side 32) i anledning af reformationsjubilæet til en sangaften; da sang vi bl.a. dén, og Peter Arendt fortalte, hvordan de altid brugte denne salme til at gå ud på juleaften, og hvor højstemt det var. Og der var der så et par stykker, der sagde: “SKAL VI IKKE HA’ DEN PÅ SØNDAG!” – og så sagde jeg, “Jo, den tager vi på søndag”. Vi har også prøvet at bruge den som gennemgående faste-salme. Nogen synes, at versfødderne ikke fungerer helt i alle versene; for der er virkelig nogen, der går op i alle detaljerne omkring salmerne.

Et sidste spørgsmål, har I lyst til at genoptage salmesangsafterne med de nye tillæg?

- Ja, det er der bestemt opbakning til. Der har været efterspørgsel fra nogle af de ældre, om vi ikke kan synge nogle gange om eftermiddagen. Så nu er vores organist Claus Heilmann begyndt at holde sangeftermiddag den første torsdag i måneden, så nu bliver det fast.

Og hvor foregår det?

- Det er så i sognegården. Vi har den ulempe, at der er en kilometer mellem sognegården og kirken, - men omkring kirken er der ikke rigtig noget egnet sted at være. Så selvom omgivelserne er rigtig gode til det liturgiske, så fungerer det ikke så godt, hvis man også skal snakke lidt sammen og drikke en kop kaffe. Derfor mødes vi om flygelet i sognegården.

Nye salmebogstillæg

100 salmer – udgivet 2016

Af de 791 salmer, der i 2003 kom med i den nye salmebog, er omkring 100 salmer af nyere dato (under 100 år gamle). Men både før – og ikke mindst efter – salmebogen udkom, er salmedigtningen i Danmark blomstret voldsomt op. De nye salmer er meget brugte og værdsatte. Ikke mindst letter de adgangen til sang og musik i kirken for dem, der ikke er velbevandrede i kirkens og salmedigtningens tradition, herunder børn og unge.

Forfatterne er Lisbeth Smedegaard Andersen, Holger Lissner, Iben Krogsdal, Lars Busk Sørensen, Simon Grottrian, Hans Anker Jørgensen og mange flere. Redaktionsgruppen har udvalgt salmerne efter deres sproglige, teologiske og musiske kvalitet. Desuden har de sørget for, at salmerne tilsammen udgør en bredde, der afspejler den teologiske og folkelige bredde i folkekirken.

Kilde (af præsentationsmateriale) og tilladelse til brug af billede: eksistensen.dk

Kirkesangbogen – udgivet 2017

Kirkesangbogen indeholder 229 salmer og sange med mangfoldige tolkninger af kristent trosliv og eksistens. Bogens varierede repertoire skaber sammenhæng mellem samtidens livsforståelse og musikalske virkelighed og salmens traditionelle univers. På den måde inviterer den alle – både vante og nye kirkegængere – indenfor.

I Kirkesangbogen er der nyt repertoire til højmessene men også til børnegudstjeneste, vielse, begravelse, morgen- og aftensang og til arrangementer i sognegården.

De udvalgte salmer og sange er alle egnede til fællessang, ligesom høj musikalsk, tekstlig og teologisk kvalitet har været pejlemærker i udvælgelsen. Nye samarbejder mellem sangskrivere, digtere og komponister har skabt spændende tekster og melodier.

Kilde (af præsentationsmateriale) og tilladelse til brug af billede: bibelselskabet.dk

Lutherrosen – udgivet 2017

Reformationen gav næring til den salme- og sangtradition, vi lever af i dag. De nye tanker formidledes gennem sang; salmesangen blev en bærende del af gudstjenestens liturgi, og Martin Luther og hans medarbejdere satte sangen og musikken højt både i undervisning og dannelse og i dagliglivet.

Folkekirkens Ungdomskor har med støtte fra Præsidiatet for Reformationsjubilæet og folkekirkens fællesfond fået mulighed for at udgive disse nye salmer, skrevet og komponeret til lejligheden af digtere og komponister, der har været med til at præge salmesangen de seneste årtier.

Salmerne forholder sig bredt fortolkende til reformationens temaer. Som en særlig hilsen til Luthers katekismussalmer – de salmer, som Luther fik skrevet til de grundlæggende temaer i kristendomsundervisningen – er der bl.a. skrevet nye salmer over katekismens hovedafsnit: De ti bud, trosbekendelsen, Fadervor, dåben, nadveren og skriftemålet.

Kilde (af Marianne Christiansens forord) og tilladelse til brug af billede: Forlaget Mixtur, noder.dk

Vor Gud, du mærker vores sorg – udgivet 2016

Forfatter og salmedigter Iben Krogsdal har taget livtag med Luthers salmer i salmebogen og ny-digtet dem alle. Foruden Luthers oprindelige tekster og Krogsdals ny-digtede salmer bringes forfatterens kommentarer til hver enkelt salme samt 21 ny-komponerede melodier af 21 komponister. Afslutningsvis findes et efterskrift af professor Niels Henrik Gregersen.

Melodierne kan høres på krogsdal.dk, og samme sted kan man finde en artikel af forfatteren om arbejdet med Luthers tekster og teologi.

Hvis I vil mere læse om Iben Krogsdals tanker om Luther-salmer og nye salmer – samt andre salmedigteres tanker om salmerne, de giver os – henvises til salmedatabasen.dk/artikler.

Kilde (af præsentationsmateriale) og tilladelse til brug af billede: SYNG NYT, syngnyt.dk

Idé til kirkebio

'Som i Himlen'

instruktion: Kay Pollak, Sverige 2004

Foreningen Kirke og Film har til formål at formidle oplysning, opmuntring og inspiration mellem kirkens verden og filmens verden.
www.kirkeogfilm.dk

Det var ved en tilfældighed, jeg for et par år siden for første gang så "Som i Himlen". Jeg sad sammen med en flok tidligere studiekammerater, og vi talte som altid om vores jobs, og det vi kalder "livets store spørgsmål". Jeg fortalte om min brug af film i undervisning og i mine prædikener, og pludselig var der en, der udbrød: "Så bruger du film som 'Som i Himlen' – hvor er det godt". Den film kendte jeg faktisk ikke, men jeg fik den et par dage efter ind ad døren, og så den straks. Og ja: Den film kan jeg lide, fordi den, som man siger, "går lige ind" hos mig, netop fordi den behandler "livets store spørgsmål".

En verdenskendt dirigent, Daniel Dareus, søger tilbage til sin barndomsby i Norrland, meget langt fra det pulserende liv, hvor han har gjort karriere. Nu skal han passe på sig selv, og som han siger "bare lytte". Daniel har, fra han var barn, haft en drøm om at skabe musik, der kan åbne menneskers hjerter, og denne drøm bliver faktisk til virkelighed i barndomsbyen, hvorfra han ellers ikke havde de bedste minder med i bagagen. For selv om han ikke er genkendt som en af byens egne (han tog et andet efternavn, da han blev kunstner), så er han velkendt som berømt dirigent, og at han dukker op, ser den selvbestaltede leder af kirkens kor som korets livs chance. Nu skal dette kor præstere noget stort, tænker han, og det med Daniel Dareus i spidsen.

Daniel ændrer koret til et stadig større kor, der kan rumme alle og få det bedste ud af alle. Der bliver et præsentabelt og hørværdigt kor ud af en flok helt almindelige mennesker – der skabes den bedste musik, der hvor man ikke havde forventet det. Det ender også med, at koret sammen drager til Østrig for at deltage i en konkurrence for amatørkor, hvor det viser sig, at Daniels drøm går i opfyldelse.

Men der går en lang fortælling forud. Vi lærer Daniel og byens befolkning at kende, bliver vidner til en masse store og små konflikter i lokalsamfundet. Selv i præstegården

bliver der røre, da præstens kone bliver en meget engageret deltager i koret, mens præsten gør, hvad han kan, for at få det stoppet, og via denne konflikt bliver der samtidig åbnet op for en konflikt mellem disse to personers menneskesyn – det lyse og det mørke. Så er der den unge pige, Lena, som forelsker sig i dirigenten; men vi præsenteres ikke for kærlighedshistorien for kærlighedshistoriens skyld, ligesom vi ikke præsenteres for konflikterne mellem byens indbyggere for at skabe spænding i filmen. Det hele bruges til at bygge en forståelse op for den verden, vi er dumpet ned i sammen med Daniel, og for at åbne vore øjne for livets muligheder i det helt almindelige, til tider umulige, liv.

© AB Svensk Filmindustri

Filmens pointe, der går som en rød tråd gennem den, er, at vi alle sammen har en grundtone, som det er vigtigt at finde. Grundtonen kan man lytte sig til, og derved få frem. Det handler i første omgang om sang, men egentlig om hele livets sang, som vel at mærke er en korsang – altså noget vi præsterer i et fællesskab. Men tonen kommer ikke af sig selv, man skal så grueligt meget igennem, men det kan lade sig gøre, og det er dét, filmen smukt konkluderende viser.

Derudover ser vi, hvordan mennesker kan ødelægge hinanden i stedet for at være der for hinanden. Vi ser, hvordan nogen prøver at elske livet, mens andre prøver at forsage det. Vi møder alle mulige mennesker, der hvor de er i deres liv. Og så stilles vi som sagt over for nogen af livets store spørgsmål, som det, der siges af Lena i en dybt

personlig samtale om bl.a. angst og engle med Daniel, som hun har fornemmet er bange: "Der findes ingen død".

Hvis jeg med få ord skal fortælle, hvorfor jeg kan lide filmen "Som i Himlen", så vil det være, "fordi den virker". Den fortæller livshistorier med kant, og den efterlader en med en tro på og et håb om, at det nytter at lytte, vi har hver vores grundtone, som vi kan synge ud i et fælles kor.

Jeg har set filmen nogle gange efterhånden og jo – jeg skal se den igen.

Lars Peter Wandsøe Kristiansen, sognepræst i Svendborg, fmd. for Kirke og Film

Mandarin-messen

Tekst: Otto Lundgaard / Fotos: Thomas Andersen

- Selvom vores fejring af reformationens 500-års jubilæum sluttede ved nytåret, så er vi ikke færdige med reformationen. Og reformationen er ikke færdig med os, sluttede biskop Peter Fischer-Møller sin velkomst.

Anledningen var Mandarinmessen, den sidste af de tre gudstjenester med verdensmusik, som også har markeret reformationsjubilæets fejring her i Roskilde Stift. Mandarinmessen fandt sted i **Roskilde Domkirke** den sidste søndag aften i januar i 2018, jf. biskoppens bemærkning om tiden – og også denne messe blev en stor musikalsk oplevelse.

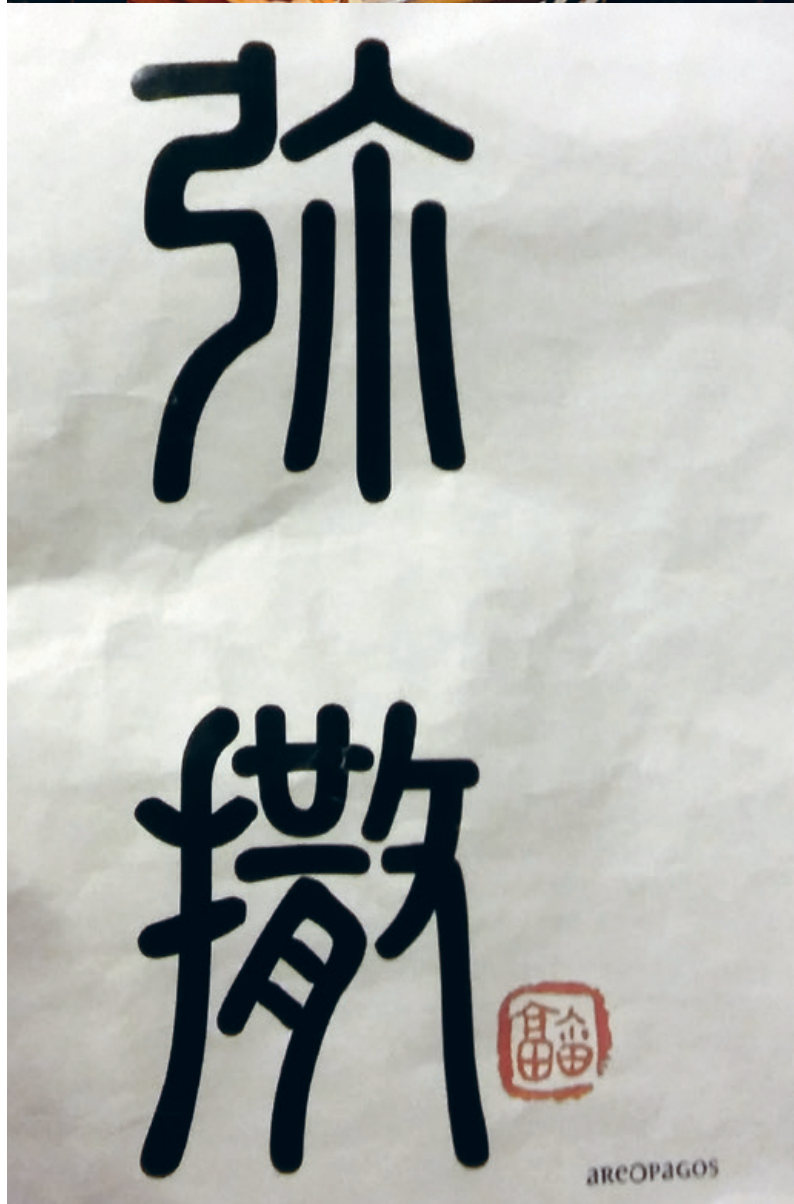

Vel var de kinesiske musikere Sun Yuming og Zhang Yu gæster i vores domkirke; men på spændende vis gjorde musikken os alle i kirken til gæster i *deres* musik. Således oplevede vi Peter Arendts orgelspil lægge sig blidt op ad de på én gang lette og sørgmodige skalmejetoner fra bawuen, som Sun Yuming spillede, mens hun langsomt gik kirkegængerne i møde i messens åbning. Så var vi samlet, eller som et yngre kormedlem erklærede efter messen: "Vi lærer, og vi deler, et andet sprog." Det yngre kormedlem var i øvrigt et blandt 100 unge sangere fra børne- og ungdomskorene i Faxe, Haslev, Holsted, Vordingborg og Ølsemagle, ledet af Betty Arendt. Også Betty og Peter Arendts søn Skjold deltog ved at synge baspartiet i Simeons lovsang - endda på mandarin (i parentes bemærket studerer den unge mand kinesisk), idet messens mandarinske indslag ikke holdt sig til musikken.

Som Peter Fischer-Møller rigtigt sagde det, så bærer reformationen blandt sine bedste udtryk i kirkelivet sangen på modersmålet, og med det sidste års musikalske besøg fra Brasilien, Tanzania og Kina har vi her i stiftet fået ørerne åbnet for at møde evangeliet i en anden form end vores egen.

Mandarinmessen, komponeret af en tredje kinesisk kirke-musiker Jin Xiaoyun og oversat af Holger Lissner, markerede således det sidste musikalske besøg af udenlandske kirkemusikere fra tre kontinenter.

Men vi håber, I kommer igen en anden gang.

Det blev fejret!

- Halskov Kirke har talt til 50

Søndag den 18. februar i år var det 50 år siden, Halskov Kirke blev indviet. Det blev på selve dagen fejret med jubilæumsgudstjeneste, efterfulgt af en stor reception med taler, kanapeer og hele fem lagkager - alle med et spiseligt billede af kirken i glasuren.

Per Nielsen, næstformand i Halskov Sogns menighedsråd, med festskriftet.

Også på anden vis har man i **Halskov** fejret jubilæet, idet et udvalg under menighedsrådet har udarbejdet et festskrift på 36 sider. Omslaget er - ret interessant - et foto af kirkens kobbertag, hvis farve i løbet af det første halve århundrede er ved at skifte til irgrøn. De i alt 14 indlæg i festskriftet er bl.a. fra Korsørs borgmester, biskop Peter Fischer-Møller, nuværende og tidligere menighedsrådsmedlemmer og medarbejdere, medlemmer af pigekoret samt sognets præster og Slagelse-Korsør Provstis nye provst, Ulla Thorbjørn Hansen, som også var blandt talerne ved receptionen.

Også vi på redaktionen ønsker Halskov Kirkes menighed et stort til lykke med de første 50 år.

Fra Provst Ulla Thorbjørn Hansens tale ved receptionen:

“Det er blevet meget almindeligt, at vi bare siger: “hej”, når man ser hinanden, og når man skilles igen. Det er en lidt uhøjtidelig form for hilsen, fremfor det lidt mere alvorlige goddag, farvel eller Guds fred. Men det er egentlig en skam. For når vi siger goddag, så ønsker vi faktisk hinanden en velsignet dag, og når vi siger farvel til hinanden, så ønsker vi for hinanden at vi må “fare” vel - dvs. komme videre i vort liv på bedst mulig måde.

Når vi siger “Guds fred være med dig” til hinanden, så er der tale om en tilsigelse af Guds fred (Shalom), som betyder noget i retning af helhed. Den, der modtager Guds fred, bliver mindet om, at han eller hun hører til i en større sammenhæng. En sammenhæng eller et fællesskab, hvor døden ikke er det sidste, der er at sige om det enkelte menneske. Det sidste ord tilhører Gud og er et ord om fred - Guds fred i al evighed.

Med disse ord vil jeg ønske Halskov kirke tillykke med de 50 år og sige: Fred med enhver, der kommer og er kommet i Halskov kirke - 'Fred være med eder, Herrens fred, nu og i al evighed!'”

En af de flotte lagkager, der blev lavet (og spist) i dagens glade anledning.

Det nytter!

Terslev Kirke tæller besøgende

Foto: Bjarne Pilegaard

Terslev Kirke, 6 km nord for Haslev, kan udvise en flot fremgang i besøgstallet.

Den 1. december 2016 tiltrådte et helt nyt menighedsråd i **Terslev Sogn**. Det nye menighedsråd har haft et travlt år, hvor alle har lagt mange kræfter i at få sat Terslev Kirke på landkortet. Mange nye og spændende tiltag er det blevet til, både i kirken og i den tilstødende sognegård. Derudover har der også været tid til at ansætte to nye kirkemusikere, en rytmisk organist og senest en ny sanger. Alle har vist en vilje til at yde en indsats for en god sag. Der var derfor stor spænding, da rådets medlemmer efter et år blev præsenteret for de opgjorte besøgstal. Havde årets indsats sat sit aftryk?

Ud fra sidste kirkestatistik er der noteret 1.392 folkekirke-medlemmer i Terslev Sogn ud af ca. 1.700 indbyggere. Hvis antallet af besøgende i Terslev Kirke skulle holde et landsgennemsnit, var forventningerne til menighedsrådet et gennemsnit på 14 besøgende hver gang.

- Naturligvis kan tallene vise en skævvridning, når vielser, barnedåb og bisættelser indregnes i besøgstallene, udtaler menighedsrådets formand Peter Fabian. - I kirkeåret 2015-

2016 havde Terslev Kirke et antal besøgende på i alt 1765 personer. Trækker vi vielser, barnedåb m.m. fra, ender vi med et samlet antal besøgende ved 55 højmesser på i alt 1.062 personer. Det svarer til et gennemsnit på 19 personer pr. gang. Det skal dog nævnes, at der i dette år var fem messefald, altså gudstjenester aflyst grundet ingen kirkegængere.

- Kigger vi så på tallene for kirkeåret 2016-2017, har vi haft et antal besøgende på i alt 2.520 personer, hvilket svarer til en fremgang på 43 %. Trækker vi igen vielser, barnedåb m.m. fra, ender vi med et samlet antal besøgende ved 55 højmesser, på 1.483 personer. I øvrigt har vi kun haft et messefald i år. Både antallet af besøgende og det, at ingen ansatte må gå forgæves på arbejde, er vi ret stolte over, slutter en glad formand.

I en tid hvor der er stor konkurrence fra mange sider, en tid hvor forholdet til kirken er under forandring, en tid hvor der fra forskellige sider sættes kræfter ind imod folkekirken, og hvor især Ateistisk Samfund ligefrem anbefaler befolkningen at melde sig ud, så kan både rådsmedlemmer og kirkens ansatte i Terslev ikke andet end tillade sig at være tilfredse.

(Indlægget forkortet af redaktionen)

ÅRETS PALLADIUSPRIS

Det sidste punkt på Stiftsdagen var overrækkelsen af Palladiusprisen. Prisen, som har været uddelt hvert år siden 2002, bærer sit navn efter den første lutherske biskop af Sjællands Stift. Og ligesom i de øvrige år blev den uddelt af den sidste lutherske biskop af Roskilde Stift.

Tekst: Otto Lundgaard, fotos: Thomas Andersen

Det blev organist og korleder **Charlotte Dagnæs-Hansen fra Præstø-Skibinge Pastorat**, der fik overrakt årets store Palladiuspris. Charlotte modtog prisen og de 10.000 kr. for sin ildhu i arbejdet med fire kor – et spirekor, et børnekor, et ungdomskor og et voksenkor – samt for at være én af drivkræfterne i inspirationsdagene for organister og præster i Roskilde Stift.

Charlotte indledte sin takketale med at citere komponisten Paul Hindemith: “At høre musik er godt, at lave musik er bedre” – og herefter tilføjede hun selv: “At lave musik sammen med andre er bedst”. At mødes i sangen er ubetinget vigtigt, fastslog Charlotte, men påpegede, at det er vigtigt, at hvert sogn finder sin måde at gøre kor- og musikarbejdet på. “Lad jer inspirere af hinanden i arbejdet og husk Syng Dansk-dagen”, opfordrede hun.

I kan læse om Charlottes arbejde i Stiftsbladet fra december-januar 2017-18.

Årets anden Palladiuspris blev overrakt sognepræst **Thomas Horneman-Thielcke, Herlufsholm Sogn**, for sit arbejde med meditationsprojektet “We go silent”. Projektet arbejder på et kristent grundlag med at formidle viden om stilhed og meditation og give det en større plads i folkekirkelig sammenhæng. Med prisen fulgte 5.000 kr.

Thomas takkede for prisen; takkede alle, der gik med i projektet, takkede biskoppen for opbakning og takkede sin hustru Sara for tålmodigheden. Sluttelig indbød han til at gå med i projektet og citerede Shakespeare med et “The rest is silence”.

Også Thomas’ arbejde kan der læses om i Stiftsbladet fra januar-februar 2017.

Biskop Peter Fischer-Møller rundede årets uddeling af med at opfordre alle i de mange sogne til at overveje, hvem der kunne blive indstillet til næste års modtager af Palladiusprisen. “Bemærk, hvad der sker hos jer og omkring jer, som fortjener anerkendelse”, lød den venlige opfordring.

FAKTABOKS

Palladiusprisen – en stor og en lille – overrækkes hvert år til en person eller et projekt fra Roskilde Stift, som i kirkelig sammenhæng har været til gavn for mennesker på lokalplan, i provstiet eller hele stiftet. Vinderne, som er indstillet på opfordring, modtager en Palladius-statуетte, en sum på hhv. 10.000 og 5.000 kr. – samt naturligvis æren.

TIL DELING

Årets gang i stiftet har sine traditioner. Traditioner er gode at samles om, især når vi har noget at dele. Det fandt deltagerne ved årets Stiftsdag, afholdt den 17. marts i Domkirken og Roskilde Kongrescenter, ud af, at vi havde.

Tekst: Otto Lundgaard / Fotos: Thomas Andersen

En egentlig billedreportage er at finde på roskildestift.dk/seneste-nyheder/reportage-fra-stiftsdagen-2018. I kan også læse/genlæse "Lad os dele", Domprovst Anne Sophie Olanders prædiken fra åbningsgudstjenesten i Domkirken på roskildestift.dk/seneste-nyheder/lad-os-dele-praediken.

Fremtidsforsker Tyge Mortensen delte sine tanker om fremtiden med os via et servicetjek på det, der venter os alle, når vi vender inspirerede hjem fra stiftsdagen: lokalsamfundet. For at illustrere, hvad der kan forstærke et lokalsamfunds sammenhængskraft, indledte han med et utroligt lysbilledshow om en landsby; der blev bragt endnu mere sammen takket være en hel del lyserøde genstande, der dukkede op overalt. Som fx kukuret på billedet bag foredragsholderen. - Landsbyen, højskolen og kirken er ikke steder, men måder at være sammen på, lærte han os. Og ja, det var noget, alle kunne deles om.

Synspunkter og meninger kan også deles - men kun hvis de kommer frem. Det gjorde de, da vi under inspireret vejledning fik rejst os for at dele os og vores meninger i to- og tremandsgrupper. Der var meget at deles om.

Biskoppen fra Ribe Stift, Elof Westergaard, var også indover som gæstetaler. Hans anliggende var bønnen, i hvilken vi - også - rækker ud over os selv for at dele vores tanker og tro.

I midten af billedet Troels Bech, sportsdirektør i Brøndby IF, som også var på banen, om end udebane, hvad han delte med den glade forsamling. Troels Bech delte tillige sine erfaringer mht. at spille fodbold i shorts 2. søndag i advent, at lægge noget ekstra ind i det fælles og at finde ud af i fællesskab hvad der er til rådighed; for sammen har vi en vigtig ressource at dele, nemlig fællesskabet. Her ses Troels Bech i hyggelig samtale med stiftsdagens konferencier, provst Jens Elkjær Petersen, og biskop Peter Fischer-Møller.

Blandt dagens andre, gode talere var Karen Klint, MF og Socialdemokratiets kirkeordfører, samt Mogens Mogensen, formand for Det mellemkirkelige Råd. I pauserne talte deltagerne med hinanden henover langbordene, også ved buffet'en og kaffen. Vi kunne ikke andet. Tak til alle deltagere for jeres gode deltagelse - og husk: der er stiftsdag igen i 2019!

Foto: Otto Lundgaard

GUDSTJENESTEN I CENTRUM

Gå ikke glip af efterårets weekendkursus for alle menighedsrådsmedlemmer og kirkeligt ansatte i Roskilde Stift – et kursus, der giver nye og mere erfarne menighedsrådsmedlemmer og deres præster inspiration til det fælles arbejde med gudstjenesten hjemme i menigheden.

Kurset afholdes på Liselund kursuscenter i Slagelse fra fredag den 5. oktober kl. 16.00 til søndag den 7. oktober.

Vi tager frokosten med inden afrejsen.

Deltagerprisen på 3.000 kr. inkluderer alle måltider og overnatning i enkeltværelse. Udgiften betales af kirkekassen. Tilmelding er først gældende ved betaling – og bemærk, at der er tilmeldingsfrist den 15. juni.

Kursusprogram samt nærmere oplysning om tilmelding finder I på DAP'en.

Kurset er arrangeret af stiftets religionspædagogiske udvalg.

Gudstjenesten – i menighedsrådets hænder og til menighedens inspiration.

Jamen, er gudstjenesten ikke først og fremmest præsternes ansvar? Nej, det er den faktisk ikke i en evangelisk-luthersk kirke som vores. Gudstjenesten udfolder sig som et samarbejde mellem menigheden, præsten og de kirkeligt ansatte. Vi ser det afspejlet i den kirkelige lovgivning, hvor menighedsrådet skal inddrages i drøftelserne og godkendelse af ønsker om ændringer i højmessens liturgi.

(Fra informationsmaterialet).